Jaargang 111. Dingsdag, 10 Augustus 1852. No. 64.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD
voor de Stad en Provincie Groningen.

AANBESTEDING.

Op MAANDAG den 16den Augustus 1852, des middags te 12 uur, zal, onder nadere goedkeuring, door den STAATSRAAD, COMMISSARIS DES KONINGS in de PROVINCIE *GRONINGEN*, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der LEDEN van de GEDEPUTEERDE STATEN, en in het bijzijn van den HOOFD-INGENIEUR van den WATERSTAAT in het 1ste Distrikt, aan het Lokaal van het Provinciaal Bestuur te *Groningen*, worden aanbesteed:

Het onderhouden van- en het doen van eenige herstellingen aan de lokalen en meubelen van het Provinciaal Geregtshof, de Arrondissements-Regtbank met de woning van den Concierge te Groningen, *met bijlevering der noodige materialen, ingaande met de kennisgeving der approbatie en eindigende met ultimo December* 1852.

Deze Aanbesteding zal geschieden alleen bij inschrijving, volgens art. 10 van het Bestek.

Het Bestek, waarnaar de bovengemelde Aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalve aan het lokaal van het Ministerie van Justitie en aan dat van het Gouvernement der provincie *Groningen*, ter lezing liggen: te *Groningen* in den Doelen, bij de Kasteleins VAN DER LAAN, EEKHOFF, wedw. DE JONGE, wedw. BONTEKOE, TEN HAVE en SPINHOFF, allen aan de Groote Markt; voorts in het Blaauwe Paard; bij VISSER, in de Zon; bij den kastelein BRUINS in de Slingerij buiten de Apoort; wedw. RASKER op den hoek van het Ameland, te *Grijpskerk* in het Gemeentehuis, te *Winsum* bij de wedw. WIERSUM, te *Appingedam*, bij den kastelein EVERS, te *Delfzijl* bij de wedw. WEITS en den kastelein HAZENHOEK, te *Winschoten* bij de wedw. F. H. WISSEMAN; te *Nieuwe Schans* bij den kastelein ROSE en te Zuidhorn bij de wedw. OSSENTJUK.

Zullende de aanwijzing in loco plaats hebben den achtsten dag vóór de aanbesteding en voorts nadere informatiën te bekomen zijn bij de heeren Hoofdingenieur en Ingenieur te *Groningen*.

GRONINGEN, 4 Augustus 1852.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornd.:
VAN LIMBURG STIRUM.

AANBESTEDING.

Op WOENSDAG den 18den Augustus 1852, des voormiddags te 10 uur, zal door CURATOREN der HOOGESCHOOL te *Groningen*, in bijzijn van den HOOFDINGENIEUR van den WATERSTAAT in het 1ste District, aan het LOKAAL van evengemelde HOOGESCHOOL, worden aanbesteed:

Het **BOUWEN** van een **BADHUIS** en eene **TURFLOODS**, benevens het UITVOEREN van EENIGE ANDERE WERKEN bij het algemeen PROVINCIAAL STADS en AKADEMISCH ZIEKENHUIS, met de LEVERANTIE van al de daartoe benoodigde MATERIALEN.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal ter lezing liggen ten KANTORE van den HOOFDINGENIEUR van den WATERSTAAT alhier, ten KANTORE van den SECRETARIS van CURATOREN der HOOGESCHOOL en bij den Koffijhuishouder H. KOMDEUR, op den hoek van het Monnikenholm.

GRONINGEN, 9 Augustus 1852.

AANBESTEDING VAN TURF EN BRANDHOUT.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* gedenken, bij *enkele inschrijving*, ten dienste van het RAADHUIS, aan te besteden:

1. De LEVERING van **400** ton BAGGERTURF,
2. IDEM van **1200** ton HARDE ZWARTE TURF, en
3. IDEM van **15000** stuks BERKEN BRANDHOUT.

De Voorwaarden van Levering zullen, van heden, ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen.

Vóór of uiterlijk op DINGSDAG den 10den Augustus 1852, zullen de MONSTERS aan het RAADHUIS moeten worden bezorgd, en wel van iedere soort van Turf en het Brandhout 15 stuks, ieder afzonderlijk in een Zak of eene Mand, terwijl bij ieder Monster een afzonderlijk Inschrijvingbriefje moet worden overgelegd, van buiten voorzien van dezelfde merken als het Monster.

GRONINGEN, 29 Julij 1852.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: VAN UILDRIKS, *L. S.*

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS van de Gemeente *Groningen* brengen bij deze ter kennis van de BELASTINGSCHULDIGEN, dat het door den Heer STAATSRAAD, COMMISSARIS des KONINGS in de Provincie *Groningen*, bij besluit van den 30sten Julij 1852, no. 14, gearresteerd en invorderbaar verklaard *tweede gedeelte* van het PRIMITIEF KOHIER voor de **BELASTING** op het **PERSONEEL**, over het dienstjaar 18$\frac{52}{53}$, van deze Gemeente, op heden aan den ONTVANGER der DIRECTE BELASTINGEN in deze Gemeente ter invordering is ter hand gesteld, en dat ieder verpligt is zijnen aanslag op den bij de Wet bepaalden voet te voldoen. Voorts worden de belanghebbenden herinnerd, dat, bijaldien zij mogten vermeenen bij hunnen aanslag bezwaard te zijn, zij hunne klagten deswege moeten indienen *binnen drie maanden na heden*, en dat die klagten, vrijgesteld van zegel, moeten worden gerigt aan Heeren Gedeputeerde Staten, en kunnen worden bezorgd bij den Heer Controleur der Directe Belastingen te *Groningen*.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen* den 9den Augustus 1852.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: VAN UILDRIKS, *L. S.*

NIEUWSTIJDINGEN.

NOORD-AMERIKA.

HOLLANDSCHE KOLONIE SHEBOYGAN, 13 Julij.

Van goederhand vernemen wij omtrent den oogst in de Hollandsche nederzetting in Michigan, dat de gewassen ook daar, met uitzondering van de aardappelen, over het algemeen weinig belovend stonden op het laatst van Junij, uit gebrek aan het noodige vocht. De dagbladen uit Iowa spreken vrij gunstig over de tarwe en eenige andere gewassen. In meer zuidelijke Staten was de inzameling van den tarwe-oogst reeds aangevangen en wel onder de allergunstigste vooruitzigten. De aardappelen schijnen dit jaar alom een goed gewas te beloven, en zonder ongelukken moet de oogst dier vrucht dit jaar over al de Ver. Staten buitengewoon groot zijn, daar men overal eene meer dan gewone hoeveelheid gepoot heeft.

— Bij het onafhankelijkheids-feest te Two Rivers zijn twee vaten buskruid midden in den door de zondagsschool-kinderen gevormden kring gesprongen, waarbij 5 hunner onmiddellijk gedood en 12 zwaar gekwetst werden. Een jongen op een der vaatjes zittende, werd hoog in de lucht geslingerd, viel ter aarde neder en — sprong onbezeerd op. Het kruid was door eene slang ontstoken.

SPANJE.

De regering heeft het plan om al de Jezuïten, die van Spaansche afkomst zijn en zich thans in België of in Italië ophouden, herwaarts te roepen om overal missien te houden. Aan den gezant te Rome zijn reeds bevelen gezonden om zich daaromtrent met den Generaal der Orde te verstaan. Het schijnt echter dat zekere partij vreest, dat men aan die heeren de in vele steden bestaande voormalige kloosters zou willen inruimen. Om dit nu zoo veel mogelijk te verhinderen, zijn bijna gelijktijdig te Valladolid, Huesca, Barbastro, Zaragoza en Valencia, voormalige kloosters eene prooi der vlammen geworden: te Valladolid brandden op één dag niet minder dan drie kloosters af, en daaronder het prachtige klooster der Trinitariërs. Dat zij uit boosaardigheid in brand gestoken zijn, valt naauwelijks te betwijfelen.

POLEN.

De Prins Stedehouder van Polen heeft, ten einde de te Warschau heerschende ellende te lenigen, bevolen, dat dagelijks 300 behoeftigen gratis gevoed en dat het aantal der goedkoope maaltijden vermeerderd zullen worden. Den 31sten Julij waren 119 personen door de cholera aangetast, 67 hersteld en 68 overleden.

Alle Polen buiten het koningrijk, die aan den Hongaarschen opstond deel genomen hebben, zijn bij regeringsbesluit verbannen en hunne goederen verbeurd verklaard.

Gedurende het jaar 1851 hebben de Russische mijnen opgeleverd voor eene waarde van 19,558,225 roebels aan goud en 1,248,083 roebels aan zilver.

DUITSCHLAND.

Men is te Frankfort niet vreemd van het denkbeeld, dat de bekendmaking van het gewaande traktaat tusschen de drie mogendheden, wegens de troonsopvolging in Frankrijk, het werk is van aanhangers van de partij der Bonapartisten, ten einde daardoor de eerzucht der Franschen te prikkelen, en de invoering van het keizerschap te verhaasten.

— De bondscommissaris *Fischer* heeft eene beschrijving der te verkoopen schepen van de Duitsche vloot in de Duitsche, Engelsche en Fransche taal openbaar gemaakt. De schepen zijn de stoomfregatten *Hansa*, *aartshertog Johan*, *de koninklijke Ernst August*, *de groothertog van Oldenburg*, *Frankfort*, *Bremen*, *Hamburg*, *Lubeck* en het zeilfregat *Duitschland*, respectivelijk geschat op nagenoeg 300,000 thaler, 190,000, 150,000, 110,000, 80,000, 75,000, 70,000 en 20,000 thaler, benevens 27 kanonneerbooten, geschat op circa 4000 thaler ieder.

— In den nacht van den 2den op den 3den dezer had te Bonn een studententumult plaats, ten gevolge eener huiszoeking, door den universiteitsregter verordend, en waarbij eenige wapenen in beslag genomen waren. De vensters van het raadhuis werden ingeworpen, een student is zwaar gekwetst en elf anderen zijn in hechtenis genomen.

— Den 27sten Julij is het dorp Westercelle, bij Celle, in Hannover, voor de helft door brand in de asch gelegd. Dat in de drie à vier gebouwen, die door het vuur het eerst zijn aangetast, bijna alle vee, paarden, koeijen en schapen, verbrand is, dat ook bij de buitengewoon snelle verbreiding van het vuur slechts zeer weinig gered is, vergeet men bij het ongeluk, dat eene gansche, daags te voren nog gelukkige familie het offer van het vernielende element geworden is. Van de familie KRÜGER is de moeder met hare twintigjarige dochter, die verloofd was, voor de deur, reeds buiten het huis, dood gevonden; een jonger, dertienjarig kind was nog niet van onder het puin, waarin het liggen zal, voor den dag gehaald; de vader was zoo deerlijk gebrand, dat hij den aanblik van het groot onheil naauwelijks eenige uren scheen te zullen overleven; het laatste lid van dit huisgezin, een elfjarige zoon, is de eenige, die gered werd. — Ook van andere plaatsen in Duitschland worden groote ongelukken door brand gemeld.

— Op den 27sten Julij zag men te Christiania (Noorwegen) voor het eerst een' luchtballon opstijgen. Om dat te zien, **waren meer dan 40,000 personen, waarvan sommige vele mijlen ver, zelfs uit Bergen en Drontheim, zamengekomen.** De luchtreiziger daalde neder, 4 mijlen van de stad en keerde des avonds per rijtuig terug. Het opgetogen volk begroette hem met groot gejuich, spande de paarden voor zijn rijtuig weg en trok het door de straten.

— Aan don *Miguel*, zegt het *Frankf. Journal*, was den 2den Augustus nog geen zoon geboren. De nota, die de Prins bij die gelegenheid had ingediend, om zijne regten op den troon van Portugal te verzekeren, was dus een verzinsel!

— De Petersb. hoogeschool telde in het afgeloopen jaar 48 hoogleeraren en lectoren en slechts 406 studenten. In het afgeloopen jaar werd de groote Petersb. bibliotheek (welke met de bekende boekerij van den Poolschen graaf *Zaleski* vereenigd werd) voor het publiek opengesteld. Zij is na de verzameling van het Britsch Museum de talrijkste boekverzameling ter wereld. Zij telt ongeveer 1½ millioen boekwerken en 200,000 handschriften.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 4 Augustus.

De *Times* berigt dat de Koningin op haar zomerverblijf te Osborne iemand ten gehoore toegelaten heeft, die haar stalen van kortelings aangebragt Australisch goud vertoonde en daaronder een klomp van zuiver goud ter zwaarte van nagenoeg achtentwintig ponden.

— H. M. de Koningin is voornemens, een zeetogtje naar Antwerpen te doen. Te dien einde zal H. M. aanstaanden Zaturdag te Osborne-house aan boord gaan van het koninklijke stoomjagt, en dit zal begeleid worden door de volgende gewapende stoomschepen: Retribution (28 st.), Magicienne (16), Tiger (16), Odin (16), Sampson (6) en Barracouta (5).

— Reeds lang was men bedacht om Londen van de kerkhoven te bevrijden, die er buiten twijfel aan de gezondheid nadeel doen. Onder de talrijke bills, welke in de laatste dagen van het nu ontbondene parlement de Koninklijke bevestiging verkregen hebben, is ook de vrijheid der Londensche doodenstad (*London Necropolis and National Mausoleum Company*,) wier oogmerk het is, de groote doodenstad bij Woking in Surrey te stichten. Deze begraafplaats zal eene ruimte van meer dan 2000 acres omvatten en er is eene overeenkomst met den zuidwestelijken spoorweg aangegaan, om eene verbinding met Londen en andere punten daar te stellen.

— In een der kerspelen van Londen, dat van St. Martin, is door de in het armenwerkhuis verpleegd wordende behoeftigen een verzoek gedaan, dat hun de geldmiddelen tot verhuizing naar Australië uit de armenkas mogten worden verstrekt, als zijnde het kerspel dan voor altijd van hun onderhoud ontheven door de betaling in eens van hetgeen tot eenjarig onderhoud zoude vereischt worden. De belastingpligtigen van het kerspel, die door hunnen aanslag in de armentax de armenkas moeten voorzien, zijn hierop zamengeroepen en hebben, na eene langdurige en levendige beraadslaging, den 31sten Julij j.l., met groote meerderheid van stemmen besloten aan het verzoek te voldoen.

Van den 6den. Volgens eene zoo naauwkeurig mogelijk gemaakte classificatie kan men aannemen, dat het nieuwe huis der gemeenten zal bestaan uit 336 voorstanders van vrijen handel en hervormingsgezinden, 307 Derby-Disraeliten en 8 onzijdigen, terwijl nog 3 vacaturen, ten gevolge van overlijden, moeten worden vervuld.

— Heden heeft het stellen van de eerste zuil voor het nieuwe glazen-, of liever volks-paleis, in Sydenham, in tegenwoordigheid van eene ontelbare menschenmassa, met groote plegtigheid plaats gehad. Na den afloop hiervan vereenigden zich 600 personen aan een luisterrijken maaltijd.

FRANKRIJK.

PARIJS, 4 Augustus.

De President is Maandag te Parijs aangekomen en heeft de toebereidselen tot het feest van den 15den Augustus opgenomen.

— Dagelijks komen al meer en meer berigten in, dat bijna alle verkiezingen tot vernieuwing der departements- en der arrondissementsraden, met weinige uitzonderingen, in den geest der regering zijn uitgevallen, doch op vele plaatsen wordt geklaagd over de trage opkomst der kiezers, die eene geldige benoeming onmogelijk maakte. Dit is onder anderen zelfs het geval te Nancy, te Toul en in een kanton van den Elsas, in welke plaatsen de Prins-President onlangs met zoo treffende blijken van geestdrift en toegenegenheid door de bevolking ontvangen werd. Het *Bulletin de Paris* neemt daaruit aanleiding tot de volgende opmerking:

„Het is, helaas, eene gewoonte bij ons te lande, dat wij regten eischen; dat wij om ze te verkrijgen revolutiën maken en ons blootstellen aan de grootste rampen; en dat, wanneer wij ze bezitten, wij ons zelfs de moeite niet meer geven om er gebruik van te maken; en wilde men ons hiertoe dwingen, dan zou er nog een kreet opgaan als tegen onderdrukking en dwingelandij. Zal dan altijd de fabel der kikvorschen, die eenen koning vroegen, op ons toepasselijk zijn?”

— Er werd dezer dagen over het handelstraktaat met België, te Parijs een onstuimige ministerraad gehouden. De markies *de Turgot* vooral scheen zeer boos, en onderzocht al de kwestiën met de grootste gestrengheid. De voorwaarden, die de Fransche regering aan de Belgische wil opleggen, zijn van veel beteekenenden inhoud. Frankrijk eischt in de eerste plaats eene herziening der wet op de drukpers, en verlangt dat de Belgische regering al de staatkundige ballingen doet verwijderen, die zich thans in menigte in België bevinden.

— De Fransche akademie heeft een' prijs Monthyon van 2000 francs toegekend aan de heeren *G. de Lurieu* en *H. Romond*, voor hun geschrift getiteld: *Over de landbouw- en bedelaarskoloniën en inrigtingen voor vondelingen in Holland, Zwitserland, België en Frankrijk.*

— In sommige kazernes is veel verspreid een liedje, getiteld: *Een Keizer die niet eens Korporaal is.* De politie heeft de exemplaren er van in beslag genomen.

— Van eene doorgaans goed onderrigte zijde wordt medegedeeld, dat in de heden gehoudene zitting van den hoogen raad van onderwijs het zoo netelige vraagstuk, betreffende het beoefenen der klassieke schrijvers ter sprake is gebragt; — dat de beraadslaging daarover zeer kalm en bezadigd is geweest, en dat naar alle waarschijnlijkheid de zaak zal worden beslist in den geest van den bisschop Orleans, en alzoo in strijd met de beginselen, welke worden voorgestaan door den kardinaal-aartsbisschop van Reims, den abt *Gaume* en de partij, welke meer in het bijzonder wordt] vertegenwoordigd door het klerikale hoofdorgaan *l'Univers.*

— De strijd tusschen de leden der hooge geestelijkheid hier te lande, over het nuttige of nadeelige van het onderwijs der klassieke schrijvers, duurt steeds met onverminderde verbittering voort. Dezer dagen heeft de oudste der Fransche bisschoppen, de heer *Clausel de Montals*, wiens zetel te Chartres gevestigd is, openlijk partij getrokken voor de beginselen, die zijn ontwikkeld door den bisschop *Dupanloup*, tot bestrijding der redeneringen van den abt *Gaume*, den bekenden warmen tegenstander van het aanleeren der klassieken. De verklaring van den bisschop van Chartres heeft te meer indruk gemaakt, naardemaal algemeen werd verwacht, dat hij zich zou scharen aan de zijde van den abt *Gaume*, den kardinaal-aartsbisschop van Reims.

„Ik verklaar (dus zegt de bisschop van Chartres onder anderen), dat sedert eenigen tijd de lezing van het dagblad *l'Univers* de oorzaak is, dat ik mijn brood met smart eet. De toon, waarop het blad zich uitlaat, is mij eene dagelijksche bron van kwelling en bitterheid, ten gevolge van den daarin heerschenden geest van onregtvaardigheid en van de zucht om aan de gevoelens van leeken kerkelijk gezag te geven. De hemel moge daarin verandering brengen.”

Deze door den genoemden prelaat gebezigde uitdrukking behoeft wel geene toelichting en het ontbreekt hier dan niet aan personen, die gelooven, dat de heer *Louis Veuillot* en zijne klerikale broeders weldra den strijd zullen opgeven en zich onderwerpen aan de meer liberale beginselen van den bisschop van Orleans, die thans, naar men verzekert, openlijk door niet minder dan 52 hooge prelaten hier te lande wordt ondersteund.

De bisschop van Gap heeft openlijk partij getrokken voor de door de schrijvers van *l'Univers* beleden beginselen, echter op eene wijze, die zelfs door zijne vrienden wordt afgekeurd.

[Zie hier zijn schrijven, zoo als het *Journal des Faits* dat mededeelt:

„Monseigneur! Ik geloof in God, den Schepper van het heelal, maar ik geloof niet aan de goede trouw van hen die het *heelal* (het Fransche dagblad van dien naam) willen te niet doen. Ik geloof in Jezus Christus, die zijne Kerk met de Christenleeraars, en niet met de leeringen van het Heidendom heeft gegrondvest. Ik geloof in den H. Geest, die door de profeten, en niet door de sibyllen gesproken heeft. Ik geloof aan de gemeenschap der Heiligen, maar ik wil niet behooren tot die van de *Gazette*, de *Siècle*, de *Débats*, de *Presse* en de *Charivari.* Ik geloof aan de wederopstanding der dooden, maar ik vrees zeer die der Gallikanen en parlementairen. Ik geloof aan het eeuwig leven, maar ik verkies niet dat der Champs-Elysées, hoe schoon de Heidensche dichters dat ook voorstellen. Zulks wil zeggen, dat ik ben voor de aanneming der Christen schrijvers in eene billijke evenredigheid, zonder vaarwel te zeggen aan de meesterstukken van Rome en Athene, wanneer die zorgvuldig gezuiverd zijn van datgene, waarin zij te dikwijls strijdig zijn met de goede zeden en het Katholijk geloof. Ik heb de eer, monseigneur, met eerbied te zijn enz.,

IRÉNÉE, bisschop van Gap”]

— Andermaal heeft een maire en wel die van het departement Pas du Calais, een besluit tegen de dronkenschap uitgevaardigd. Het luidt aldus:

Art. 1. Het is verboden beschonken te zijn. Gevolgelijk zal ieder persoon, waar ook in de gemeente in beschonken toestand aangetroffen, volgens de wet gestraft worden.

Art. 2. De hotelhouders, herbergiers, koffijhuishouders en andere kooplieden in sterke dranken, bij wie beschonken lieden gevonden worden, zullen dezelfde straf op zich laden, terwijl bovendien hunne etablissementen, zoo noodig, zullen kunnen gesloten worden.

— De *Moniteur* geeft berigt van de oudheidkundige nasporingen van den Franschen consul te Mossul, den heer *Place*, in de puinhoopen van het aloude Ninive. Deze jonge geleerde heeft, met magtiging der Verhevene Porte, in Februarij j.l. de door den heer *Botta* aangevangen, maar sedert 1845 gestaakte opgravingen in de heuvels van Khorsabad en van de omstreek dier plaats met goed gevolg voortgezet.

Hij heeft onder anderen de bewaarplaats van mondbehoeften der Assyrische Koningen ontdekt met eene rij groote kruiken, op wier bodem nog wijndroesem zigtbaar was. Hij heeft een groot aantal in de rots half uitgehouwen karakters en figuren, waaronder afbeeldingen van Assyrische Koningen ten voeten uit en in levensgroote, photographisch afgebeeld. De heer *Place* geeft ook berigten van de opgravingen, die de Engelsche oudheidkundige *Rawlinson* niet ver van Khorsabad te Koijoundjuck en te Nimroud heeft ondernomen. Hij belooft voor het museum van het Louvre eene verzameling oud Assyrisch aardewerk en afdruksels in pleister van in- en uitgehouwen beeldwerk te zullen overzenden.

— Berigten uit Lissabon melden, dat de maarschalk *Saldanha* wederom het diktatoraat zal op zich nemen, en dat de Spaansche en Oostenrijksche gezanten hem hunne algeheele goedkeuring hebben betuigd over den weg, welken hij heeft ingeslagen. De maarschalk zou thans zijn dictatoraat aanvangen met het wets-ontwerp in werking te brengen, dat door de wetgevende magt verworpen is.

Van den 6den. De *Constitutionnell* meldt, dat de heer *Vieyra* zijn ontslag als hoofd van den staf der nationale garde van de Seine ingediend heeft.

Van den 7den. De *Moniteur* van heden bevat het verslag van de schikking des geschils, hetwelk tot het zenden van een Fransch eskader naar Tripoli had aanleiding gegeven. De Fransche vlag heeft bij die schikking eene volledige voldoening ontvangen.

BELGIE.

BRUSSEL, 6 Augustus.

Het gerucht wint veld, dat de ministers niet zullen aftreden, maar dat allen hunne portefeuilles zullen behouden.

— Men is alhier ijverig bezig met de rangschikking der staats-archiven. Daarbij zijn eene menigte belangrijke stukken van oude dagteekening, die men niet wist voorhanden te zijn, weder aan het licht gekomen; hieronder noemt men 30 tot 40, deels eigenhandige brieven van Prins *Willem I* van Oranje.

— Op het concours van her Conservatoire te Brussel, den 20sten Julij gehouden, is de eerste prijs voor de violoncel te beurt gevallen aan den heer *Becher*, te Middelburg, en de tweede prijs aan den heer *A. M. Oudshoorn* te Leiden. Beide zijn kweekelingen van den beroemden *Servais*.

Van den 7den. De verwerping door de Tweede Kamer van de Staten Generaal der Nederlanden van het met Frankrijk gesloten traktaat tot wering van den nadruk, heeft alhier nog al opzien gebaard, vooral daar dit met algemeene stemmen geschiedde. Men zocht daarin eene hoogere politieke strekking.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Woensdag den 4den Augustus.

De vergadering te 1 uur geopend zijnde, blijkt het, dat er 35 leden tegenwoordig zijn, en alzoo voldoende om tot de behandeling van zaken te kunnen overgaan.

Reeds gisteren heeft de voorzitter kennis gegeven, dat de commissie van rapporteurs gereed is met haar algemeen verslag over het ontwerp van wet, houdende goedkeuring van artikelen van het traktaat met Frankrijk. Vermits dat verslag bereids lang gedrukt is en de Kamer als genoegzaam ingelicht kan worden beschouwd, stelt hij thans voor, met afwijking van het reglement van orde, de beraadslagingen te doen plaats hebben op morgen ochtend te 11 uur.

De heer *Mackay* wenscht die afwijking nog verder uit te strekken. Het is niet zeker of de leden morgen in genoegzamen getale zullen opkomen. De Kamer is bovendien voldoende ingelicht, en hij stelt alzoo voor, onmiddellijk tot de beraadslagingen over te gaan.

De heeren *Wintgens* en *van Dam van Isselt* ondersteunen dit voorstel.

Bij hoofdelijke omvraag wordt het voorstel van den heer *Mackay* aangenomen met 22 tegen 13 stemmen.

De commissie voor de verzoekschriften brengt, bij monde van den heer *Dirks*, verslag uit op twee adressen, als een van de vereeniging tot de bevordering der belangen van den boekhandel en het andere van de Erven *Doormans* te 's Gravenhage, bedenkingen behelzende tegen het verdrag met Frankrijk.

Aan de orde is de discussie over het traktaat met Frankrijk.

De heer *Wintgens* verklaart het ontwerp voor onaannemelijk en zal er uit dien hoofde tegen stemmen. Hij is wel tot zekere hoogte voor het zoogenaamde internationale kopijregt, maar verwerpt ten eenen male de wijze, waarop ten deze door onze regering is te werk gegaan. Alles is ten voordeele van Frankrijk bepaald, niets in ons belang.

De heer *Mackay* is tegen het traktaat, genoegzaam op dezelfde gronden als de heer *Wintgens*.

De minister van buitenlandsche zaken verdedigt breedvoerig de twee grondslagen van het tractaat: 1) de eerbiediging der regten van den auteur; 2) de nakoming van het in 1840 gecontracteerde beginsel. Hij onderzoekt verder of Nederland te ver is gegaan? Of de bijzondere bepalingen van het traktaat goed zijn? Hij ontkent dat wij te ver zijn gegaan. Frankrijk had aanvankelijk veel meer geëischt; daarin is onzerzijds niet getreden; eindelijk heeft Frankrijk zich met ons gematigd voorstel vereenigd, om maar een einde aan de zaak te maken. Eindelijk wederlegt hij de bijzondere bezwaren, tegen de artikelen van het traktaat aangevoerd. Na bijzonder lang daarover te hebben uitgeweid, is het te vijf uur tot stemming gekomen en het ontwerp tot goedkeuring van het traktaat *verworpen* met *algemeene stemmen*.

De vergadering is tot nadere bijeenroeping uiteengegaan.

— Op den 17den Julij heeft de commissie van de Tweede Kamer, belast met het onderzoek van de twee ter rekenkamer opgenomene en afgeslotene rekeningen, wegens de ontvangsten en de uitgaven der 3 pCts. leening en de conversie van den jare 1844, haar verslag deswege opgemaakt. De commissie, bestaande uit de heeren *ten Cate*, *Jongstra*, *van Zuylen*, *Smit* en *de Berg*, heeft daarbij verklaard, dat zij deze rekeningen heeft getoetst aan art. 1 en 2 der wet van den 30sten Mei 1847, en de daarbij gevoegde Staten sub litt. A en B, en van oordeel is, dat op hetgeen bij de wet is vastgesteld en goedgekeurd, niet kan, noch mag worden teruggekomen.

Uit de eerste rekening blijkt, dat de geheele ontvangst, ter zake van de bedoelde vrijwillige leening, heeft bedragen *honderd tweeëntwintig millioenen, zeshonderd negenennegentig duizend, vierhonderd en vijf gulden*, met 44 cents, en de uitgave naar aanleiding van den staat A; *f* 122,508,025—98; — zoodat daarvan onbeschikbaar was gebleven een saldo van *f* 193,376—46.

Dit saldo is als eerste post gebragt op de tweede rekening, gegrond op staat B, en daaruit blijkt, dat in 't geheel minder in uitgave is verevend, dan was toegestaan, *f* 18,056-01, en minder in ontvang, dan was geraamd, *f* 6,141.87; weshalve de tweede rekening sluit met een batig slot van *f* 202,738 71, waarvan de bestemming, naar het oordeel der commissie, nader bij de wet zal dienen te worden geregeld.

Ten slotte is de commissie van gevoelen, dat de ingezondene stukken en de inzending derzelve voor de Kamer tot geen ander gevolg kunnen leiden, dan om dezelve voor kennisgeving aan te nemen.

'S GRAVENHAGE, 7 Augustus.

Nopens de beraadslaging in de Tweede Kamer over het tractaat met Frankrijk ('t welk met *algemeene* stemmen is verworpen), wordt aan het *H. Blad* van hier het volgende geschreven:

„De stemming der leden, wegens den dwang dien men had gebezigd om hen op te roepen, was zóó ongunstig en wilde men daarvan op zóó duidelijke wijze doen blijken, dat toen eergisteren avond en gisteren ochtend nog vijf leden in de residentie waren aangekomen, en alzoo het getal aanwezige leden 38 bedroeg, drie leden niet zijn verschenen, ten einde de vergadering afgepast, bestaan zou uit het getal leden, volstrekt vereischt voor het nemen van een wettig besluit. Men wilde met geen 36 doen, wat 35 verrigten konden.

„Al dadelijk was het krachtige protest van den heer *van Dam van Isselt* de voorbode van hetgeen volgen zou, en toen de motie van den minister van buitenl. zaken, om de zaak in comité te behandelen, was verworpen, was de uitslag bijkans niet meer raadselachtig. De redevoering van den heer *Wintgens* was inderdaad schoon: zij bevatte, als het ware, de uitdrukking der Kamer; hij was op dat oogenblik, men kan het gerust zeggen, haar woordvoerder. Met aandacht gevolgd in de ontwikkeling zijner grieven tegen de Regering en tegen het traktaat, grieven, die, ik haast het mij te zeggen, geheel overeenkwamen met de door het *Handelsblad* aangevoerde, ontving de heer *Wintgens*, ten slotte, de welverdiende hulde van vele leden.

„Wat zal ik u zeggen van de redevoering van den minister van buitenl. zaken? De heer *van Sonsbeeck* was in zijne verdediging ditmaal, zoo het kon, ongelukkiger dan ooit. Hij beschuldigde het *Handelsblad*, dat het alleen uit *eigenbelang* had geschreven: de eenparige verwerping heeft dat blad van die blaam schitterend gezuiverd. Hij hield vol, dat de Regering slechts eene heilige verpligting had vervuld, aangegaan bij het traktaat van 1840; maar hij vergat, dat *de regeling* en *de toepassing* (niet *het beginsel*), de hoofdgronden van den tegenstand waren. Hij betoogde, dat de Regering niet te ver was gegaan, doordien Frankrijk nog veel meer had geëischt; alsof het te regtvaardigen is indien de Regering een kleiner onregt begaat, terwijl een grooter onregt van haar was gevorderd.

„Het ongeduld en het misnoegen der leden waren dan ook zoo groot, dat zij gedurende des ministers rede luide kenbaar werden, met dat gevolg, dat hetgeen welligt het eenige voorbeeld is in onze parlementaire geschiedenis, de minister vroeg, of hij ook te veel van het geduld der leden vorderde, waarop de achtenswaardige president der Kamer antwoordde, dat hij het wenschelijk achtte, dat de minister, zoo het kon, zijne rede bekortte, opdat de Kamer in deze zitting de zaak nog kon afdoen!"

— H. M. de Koningin zal Maandag aanstaande het Loo verlaten, om zich naar Ischl te begeven.

— Men verneemt, dat H. K. H. prinses *Marianne der Nederlanden* zich voor eenigen tijd te Wiesbaden ophoudt.

— Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken is gisteren van zijne reis naar Utrecht en Gelderland in deze residentie teruggekeerd.

— De *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* meldt, dat Woensdag j.l., te 's Hage, op vollen middag, door iemand met behulp van een werktuig een brief uit eene bus werd gehaald.

— Naar men verneemt, zoude bij het departement van binnenl. zaken het voornemen bestaan, om trapswijze het beginsel in te voeren, dat de tollen van openbare werken niet meer mogen renderen, dan de kosten van onderhoud bedragen en zouden, overeenkomstig daarmede, eerlang alle tollen, om het even, of zij door provinciën, gemeenten of maatschappijen genoten worden, eene verlaging van hooger hand ondergaan. Bereids zijn de staten van Overijssel aangeschreven geweest, om de afvaarts-gelden der Dedemsvaart, die in *dominio privato* bij de provincie is, aanzienlijk te verminderen, maar welk voorstel bij dat collegie eenen algemeenen en levendigen tegenstand ondervonden heeft. Het schijnt echter zeker te zijn, dat te gelijk met de vaststelling van het tarief der tollen op het Zwolsche Diep, dat op den ketel van Kampen daarmede gelijk zal worden gesteld. Intusschen schijnt het nog onbeslist, of niet vóór de verlaging der tollen, die het eigendom van corporatiën en particulieren zijn, deze maatregel op de rijkstollen behoort te worden toegepast, en moet er twijfel zijn geopperd, of zulks alleen van de uitvoerende magt afhankelijk zoude zijn?

— In eenen brief, den 22sten Mei l.l. te Batavia geschreven, meldt men ons: Zoo op het oogenblik brengt de stoomboot van Benkoelen de tijding van Palembang mede, dat onze troepen in de Ampat Lawang verschillende gevechten hebben geleverd, bij welke gelegenheid 40 manschappen der onzen zijn gewond of gesneuveld, onder welke laatsten mede behoort de 1ste luitenant *de Quay*. Met belangstelling ziet men naar nadere tijdingen uit. Te vergeefs heeft de gouverneur-generaal 2000 ontbrekende Europesche soldaten aan het ministerie van kolonien aangevraagd. Het schijnt, dat de vrees voor vermindering van het batig saldo oorzaak is, dat men tegen deze aanzienlijke uitgave opziet. En toch zullen dergelijke gebeurtenissen, als thans in Palembang, den minister er eindelijk wel toe dwingen, wil hij niet de gansche kolonie op het spel zetten. (*Indiër.*)

AMSTERDAM, 7 Augustus.

Ter algemeene vergadering van het hoofdbestuur en de afgevaardigden der distrikts-commissiën van het fonds ter aanmoediging en ondersteuning van de gewapende dienst in de Nederlanden, gehouden te Amsterdam, den 28sten Julij 1852, is uitgebragt het zesendertigste jaarlijksch verslag.

Uit gemeld verslag bleek, dat gratificatiën worden verleend aan 1874 personen.

Uit de rekening bleek verder, dat de uitgaven in 1851 hadden bedragen .... *f* 81,173.18½.
En de ontvangsten .... - 75,436.85.

Zoodat er een te kort van .... *f* 5,736.33½ was ontstaan, waarin door verkoop van een gedeelte van het kapitaal had moeten worden voorzien.

De jaarlijksche kollekte had opgebragt in 1851 *f* 28,074.63 of bijna *f* 2500 meer dan in 1850.

— Z. M. heeft den heer *J. W. Kaiser*, graveur alhier, de groote gouden medaille voor verdienste geschonken

— Z. M. heeft bij besluit van den 4den Julij l.l., tot wederopzeggens toe vrijstelling van zegel verleend aan *de Volksvriend*, maandblad van de Ned. vereeniging tot afschaffing van sterken drank, mits daarin geene staat- of letterkundige berigten, noch nieuwstijdingen of advertentiën voorkomen, welke niet onmiddellijk met het doel der vereeniging ten algemeenen nutte zouden in verband staan.

— Het *Algemeen Nieuws- en Advertentieblad* van Nederlandsch Guyana meldt dat de waarnemende gouverneur der kolonie, de heer *Philippus de Kanter*, op den 14den Junij overleden is. Het oudste lid van den kolonialen raad, de heer *Coenraad Barens*, had tijdelijk de leiding der openbare aangelegenheden aanvaard, in afwachting van de aankomst van den nieuw benoemden gouverneur der kolonie.

(Z. Exc. de gouverneur van Nederlandsch Westindiën, *von Schmidt auf Altenstadt*, is den 23sten Julij l.l., aan boord van het schip *Cortgene*, te Pamaribo aangekomen.)

Van den 8sten. Naar wij vernemen, zou de heer *van Sonsbeek*, minister van buitenl. zaken, gisteren, na afloop van een gehouden ministerraad, werkelijk besloten hebben zijn ontslag in te dienen. Men voegt er bij, dat z. exc. reeds gisteren avond aan dit besluit zou hebben gevolg gegeven.

UTRECHT, 6 Augustus.

Tot bewijs dat de lust voor het wetenschappelijke van het landbedrijf meer en meer begint te ontwaken en aan te wakkeren, kan strekken, dat de openbare lessen van den hoogleeraar *C. H. Bergsma* alhier door een aanzienlijk getal hoorders worden bijgewoond, hebbende daarop niet minder dan 83 personen ingeteekend, onder welke zich bevinden vele landbouwers met hunne zonen, alsmede jonge schoolonderwijzers of die daartoe worden opgeleid.

'S HERTOGENBOSCH, 4 Augustus.

Wij zijn onderrigt dat zich te Crefeld eene maatschappij heeft gevormd, met het doel om eenen spoorweg te leggen van de Pruissische grenzen over Nijmegen, Grave, 's Bosch en Breda, tot aansluiting met België. Eene commissie uit die maatschappij moet zich bij den heer *Thorbecke*, op zijne reis door Gelderland, hebben aangemeld en hare voorstellen gunstig door dien minister zijn aangehoord.

LEEUWARDEN, 5 Augustus.

Naar aanleiding van het gewijzigd reglement tot voorkoming der verspreiding van de besmettelijke longziekte onder het rundvee in deze provincie, is weder last gegeven tot het dooden van 23 runderen, welke door die ziekte waren aangetast, makende sedert de inwerkingtreding van de betrekkelijke reglementaire verordeningen (17*den December* 1849) een totaal van 5259 runderen.

— Heden ochtend zijn van hier naar Dongjum, bij Franeker, vertrokken de heeren officier van justitie, regter-commissaris en substituut-griffier bij de arrondissements-regtbank, vergezeld van de heeren dr. *Frijda* en chir. *Vos*, ten einde het noodige onderzoek te doen naar eene aldaar, door het onvoorzigtiglijk toedienen van zoogenoemd muggen-vergift, plaats gehad hebbende vergiftiging van een kind van 15 maanden. De daderes, eene jonge boerenmeid, aan wier zorgen het kind was toevertrouwd, heeft, naar wij vernemen, reeds hare schuld beleden.

ASSEN, 7 Augustus.

Naar men verneemt, hebben heeren Gedeputeerde Staten van dit gewest, in derzelver laatste vergadering, de afschaffing van de broodzetting te Assen goedgekeurd; zij geven te kennen, daartoe geleid te zijn door de redenen, welke de Raad nader aan hen heeft medegedeeld, en zulks te eerder, omdat zij vertrouwen, dat, wanneer later mogt blijken, dat het belang der ingezetenen medebrengt, dat de broodzetting worde hersteld, de Raad niet zal aarzelen, daartoe over te gaan.

— Gisteren middag te half een is eene der roeden van den korenmolen van de weduwe *Winters* alhier door eenen dwarlwind in twee stukken geslagen; het eene gedeelte is tachtig en het andere zestig voeten ver in den grond geworpen, en gelukkig op zulke plaatsen, dat er geen onheil is ontstaan.

— Bij Kon. besluit van den 28sten Julij j.l., no. 51, zijn Ged. Staten van N.-Holland en van Drenthe gemagtigd, om de gemeentebesturen van Amsterdam en Hoogeveen te autoriseren tot het aanleggen van een beurtveer tusschen die gemeenten.

— 't Verheugt ons te kunnen berigten, dat gisteren avond in eene vergadering ten huize van den logementhouder *J. H. Wind*, te Smilde, eene muzijkvereeniging is tot stand gekomen, die bereids 35 leden telt.

— Z. M. heeft benoemd tot burg. der gemeente Borger *J. Aling*, en van Ruinen *J. Oldenbandring*.

KOEVORDEN, 6 Augustus.

Heden nacht overleed alhier, in den ouderdom van 70 jaren, de heer *J. Woltersom*, oud-secretaris, laatstelijk wethouder dezer gemeente, broeder der orde van den Nederlandschen Leeuw. Tot op het laatst van zijn leven was hij in verschillende betrekkingen en commissiën, met jeugdige kracht en onverdroten ijver, werkzaam; onze stad verliest in hem een harer nuttigste burgers, een harer verlichtste regeringsleden.'

Staten der provincie Groningen.

Zitting van Maandag den 9 Augustus.

Er zijn 37 leden tegenwoordig. Afwezig: de heeren VAN ITTERSUM, KONING, NOORDHOF, MEIHUIZEN, BROUWER, ADDENS en MULDER.

De notulen van het verhandelde in de vorige zitting worden gelezen en goedgekeurd, waarop mededeeling wordt gedaan:

1) Van 2 brieven, van den heer KONING, die om familie aangelegenheid de volgende vergaderingen niet kan bijwonen, en van den heer MULDER, die wegens ongesteldheid verhinderd wordt op te komen. — Voor notificatie aangenomen.

2) Van een adres van G. K. BEERTA e. a. korenschippers, bevarende het Winschoterdiep tusschen Groningen en Winschoten, houdende mededeeling van hunne bezwaren over den geringen waterstand van het gemelde diep. — Gerenvoijeerd aan Ged. Staten ter behandeling.

3) Van een adres van H. J. WITKOP, e.a. schuitevaarders op het Winschoterdiep, van gelijke strekking. — Gelijk besluit als boven.

4) Besluit van den raad der gemeente Hoogezand, waarbij de Staten worden verzocht om te besluiten tot de verwezenlijking van het voorgestelde plan van verbetering van kanalen in dit gewest en daarbij zoodanige wijzigingen op te nemen als noodig zullen zijn tot verbetering van den waterstand in het Winschoter-, het Drentsche- en het Hoornsche Diep. — Ter griffie gedeponeerd.

5) Voodragt van Ged. Staten van den 5den Aug. (no. 39) betreffende het plaatsen van meer krankzinnigen te Zutphen, dan volgens de bestaande overeenkomst in het gesticht aldaar behoeven te worden opgenomen. — Ter griffie om morgen te worden behandeld.

6) Voorstel van het lid der vergadering v. ROIJEN om, aangezien door herhaalde staking van stemmen, het advies der commissie opzigtens het adres van CAMPHUIS e.a. te Uithuizermeeden, is vervallen en alzoo daarop geene beslissing is gevallen, te besluiten, dat dit adres, wegens de onbetamelijke uitdrukkingen daarin voorkomende, zal worden ter zijde gelegd. — Hiertoe wordt zonder hoofdelijke stemming besloten.

Op voorstel van den voorzitter worden, nadat de vergadering goedgevonden had af te wijken van het reglement van orde, reeds dadelijk de rapporten, die gereed zijn, uitgebragt.

Het rapport betreffende de algemeene verbetering der scheepvaartkanalen in dit gewest, zal op voorstel van den heer TEN CATE, ondersteund en uitgebreid door den heer VAN ROIJEN, worden gedrukt en aan de leden rondgedeeld en wordt daarom niet voorgelezen.

Vervolgens worden nog de volgende rapporten uitgebragt:

1) Over de voordragt van Ged. Staten, rakende het adres van J. TH. DOORNBOSCH, over de verbetering van het kanaal van Groningen naar Delfzijl, enz., bij monde van den heer DE SITTER. — De commissie geeft in korte trekken het plan op, gelijk het door den hoofdingenieur is ontworpen en uitgewerkt; zij acht het met het oog op de algemeene verbetering der scheepvaart-kanalen onnoodig, hare gronden voor en tegen te ontwikkelen, en adviseert, 1) om het onderwerpelijk plan gunstig in advies te houden, tot dat het bekend is of het plan van den minister zal worden verwezenlijkt, 2) aan adressanten van dit besluit kennis te geven. — Ter griffie.

2) Over het ontwerpen van een adres aan de hooge regering betreffende de afschaffing of wijziging van den turfaccijns, bij monde van den heer TEN CATE. — In dit concept-adres, dat de commissie aan Z. M. den Koning heeft geadresseerd, worden de bezwaren opgegeven tegen dien accijns en op het belang gewezen, dat in die afschaffing of wijziging, vooral voor de provincie Groningen, gelegen is. — Ter griffie om later aan de orde te worden gesteld.

3) Over de voordragt van Ged. Staten betreffende een gedaan voorstel tot wijziging van art. 23 van het reglement van orde en eene nota van bedenkingen van den minister van binnenl. zaken, bij monde van den heer Vos. — De commissie vereenigt zich met die voordragt en adviseert, vooralsnog niet over te gaan tot eene herziening van het regl. maar dit uit te stellen, tot dat de ondervinding de noodzakelijkheid daarvan zal hebben aangetoond en alsdan daarbij in overweging te nemen het gedane voorstel en de nota van wijzigingen. — Ter griffie.

4) Over het adres van den heer J. W. C. VAN ITTERSUM, e. a. verzoekende, voor de daarstelling van een kanaal van Groningen naar Assen, uit de provinciale fondsen een subsidie van *f* 25,000 beschikbaar te stellen, bij monde van den heer DE HAAN. — De commissie heeft, na onderzoek van de betrekkelijke stukken en plannen, in overweging genomen, 1) welken invloed dat kanaal op den waterstand van dit gewest kan uitoefenen en 2) of het provinciaal belang zoo groot is, dat het is aan te raden, uit prov. fondsen het aangevraagde subsidie toe te staan en is, na overweging van een en ander tot het besluit gekomen, om te adviseren tot het toestaan van het gevraagd subsidie van *f* 25.000, onder voorwaarden:

1) de Hoornsche dijk te brengen en te houden op 2 el boven Winschoterpeil en bij Groningen op 2,30 el.

2) op het kanaal boven de schutsluizen geene inwatering te doen plaats hebben anders dan voor de voeding van het kanaal noodig is; terwijl tot overlating van water alleen zal mogen bestaan eene schotdeur van hoogstens 5 palmen vierkant.

3) dat de bovenste schutsluis een palm hooger zij dan die op de Drentsche hoofdvaart.

4) dat het sluisgeld voor ieder schip niet hooger zal mogen gesteld worden dan 60 cents.

5) dat het definitieve plan door Gedeputeerde Staten zal moeten worden goedgekeurd. — Ter griffie.

5) Over een adres van den gemeenteraad van Scheemda, verzoekende, dat van wege de provincie ook nog een subsidie van 30 pCt. naar een bedrag van *f* 2000 voor de aanbesteding van den aanvoer van matrialen ten dienste van den kunstweg naar Nieuw Scheemda moge worden verleend, bij monde van den heer LOHMAN. — De commissie adviseert, het door gemeentebestuur gedaan verzoek te wijzen van de hand. — Ter griffie.

Thans wordt aan de orde gesteld:

1) Het voorstel van den heer TRIP, betreffende het algemeen onderzoek of er nog wegen voor rekening van de provincie zullen worden aangelegd, en zoo ja, welke, enz. — De heer WIERDA toont het wenschelijke aan van het beginsel, dat kunstwegen voor rekening der provincie worden aangelegd. — De heer TRIP licht zijn voorstel nader toe, en wijst op de eenzijdigheid, welke noodwendig het gevolg is van de tegenwoordige stuksgewijze behandeling van de kunstwegen. — De heeren v. ROIJEN en DE HAAN meenen, dat het voorstel thans na de afstemming der drie vorige wegen niet meer doelmatig is. — De voorzitter bestrijdt ook het gedane voorstel. — Na eenige discussie wordt het voorstel in omvraag gebragt en met 33 tegen 4 stemmen verworpen.

2) Het rapport der commissie over de voordragt van Ged. Staten van een ontwerp-reglement op het verleenen van schadeloosstelling wegens gedood of gestorven rundvee, enz. Met eenige wijzigingen op verschillende artt. voorgesteld, wordt het reglement, gelijk het door de commissie is geredigeerd, aangenomen met 33 tegen 1 stem. Ook wordt besloten dit reglement aan 's Konings goedkeuring te onderwerpen.

De vergadering is hierop gescheiden en zal weder aanvangen morgen voormiddag te 10 uur.

GRONINGEN, 9 Augustus.

Heden middag werd, in het provinciehuis alhier, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, in het bijwezen van den hoofdingenieur van de waterstaat, onder nadere approbatie aanbesteed:

I. Het onderhouden van de Ploegmachine en Bergloods voor dezelve te Statenzijl, en de Klapbruggen bij de Oude- en Winschoter zijlen, alsmede die over het Renselverlaat, van den dag der approbatie tot en met den laatsten Junij 1858.

Hierop waren twee geldige biljetten ingekomen, te weten van H. A. WAGHO, te Nieuwe Schans, voor *f* 289 per jaar, en F. G. VAN BALEN, te Oudezijl, voor *f* 313. Voorts een biljet van E. VAN DER VOORT, te Winschoten,

hetwelk niet heeft kunnen worden aangenomen, als zijnde ingeleverd na den termijn bepaald in art. 12 van het bestek.

II Het maken van eene steenen brug met vast houten dek en ijzeren leggers, in den grooten weg der eerste klasse, van Groningen naar Delfzijl; met de leverantie van alle daartoe benoodigde materialen en arbeidsloon.

Hierop waren acht biljetten ingekomen, te weten van J. L. BOLMEIJER, te Appingedam, voor *f* 3498; H. FREESE, te Delfzijl, voor *f* 3497; J. DE WIT, te Farmsum, voor *f* 3425; H. B. HARKEMA, te Warfhuizen, voor *f* 2944; D. DE JONG, te Groningen, voor *f* 2884; K. BOUWES, te Appingedam, voor *f* 2800; H. SANDMAN, te Delfzijl, voor *f* 2569, en J. B. PESTMAN, te Groningen, voor *f* 2437; voorts een biljet van A. J. BLINK, te Groningen, hetwelk niet heeft kunnen worden aangenomen, als zijnde ingeleverd na den termijn bepaald in art. 13 van het bestek.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 6den dezer is tot Rector-magnificus der Hoogeschool te Groningen, voor het academie jaar 1852—1853, benoemd de hoogleeraar P. HOFSTEDE DE GROOT.

— Z. M. heeft, bij besluit van den 4den Augustus 1852, no. 50, goegevonden, met wijziging der tegenwoordige voorschriften op voordragt van den minister van binnenlandsche zaken van den 21sten Julij 1852, te bepalen, dat de inschrijving op de rolle der studenten aan eene hoogeschool of het athenaeum te Amsterdam of Deventer voortaan zal geschieden, zonder dat het noodig zij eenig getuigschrift omtrent vroegere studiën te vertoonen.

— Naar wij vernemen, hebben er in het laatst der vorige week hier ter stede in een privaat gezelschap proeven plaats gehad met de zoogenaamde electrische biologie, die zeer wel gelukt zijn. Daarbij waren ook onderscheidene geneeskundigen tegenwoordig, en hebben deze proeven ook gestrekt om te bewijzen, dat, wanneer de in eene openlijke bijeenkomst op Woensdag bevorens gedane proeven ook al mislukt zijn, zulks echter te wijten was niet aan de zaak zelve, maar aan bijzaken. Ook is gebleken, dat bij de proeven niet alléén geene verstandhouding wordt vereischt, maar dat voor de proeven vatbaar zijn zelfs personen, die er zich toe leenden onder den indruk, dat veel daarbij, zoo niet alles zotternij was.

— Wij lezen onder de berigten uit *Berlijn* in de Duitsche bladen, d.d. 3den dezer, het volgende:

„De bekende Hollandsche taalonderzoeker prof. M. DE VRIES, die door de Nederlandsche regering belast is met de bewerking van een volledig Nederduitsch woordenboek, bevindt zich tegenwoordig hier, om met JACOB GRIMM ten aanzien van de bewerking en rangschikking van het woordenboek persoonlijk in betrekking te komen, daar men de rijke ervaring van GRIMM wenscht te benuttigen. Het Nederlandsche woordenboek wordt door eene commissie, bestaande uit Hollandsche en Vlaamsche taalonderzoekers, uitgegeven."

(Onze lezers weten, dat het Nederduitsche woordenboek niet direct uitgaat van onze regering, maar van een letterkundig congres.)

— Bij den scheepsbouwmeester J. PATJE, te Martenshoek, is in de afgeloopen week met het beste gevolg te water gelaten het kofschip van J. W. STUIT, van Veendam, hebbende eene grootte van pl. m. 65 lasten.

— Het hoornmuzijk van het 1ste battaljon, 3de regement infanterie, liet zich Donderdagavond l.l. wederom, gedurende een uur lang, in het sterrebosch hooren. Door buitengewoon gunstig weder opgeluisrerd, stroomde eene groote menigte van allerlei rang en stand derwaarts. — Wij vernemen, dat genoemd korps voornemens is, dit nog gedurende eenige Donderdag avonden te herhalen, doch zal zulks zeer waarschijnlijk eenigzins vroeger geschieden, uithoofde van het korten der dagen.

— Het heugt nog oude menschen, dat men met schuitjes om te visschen voer over het Huninga-meer, onder Oostwold in 't Oldambt. Nu is dat meer in het heerlijkste bouwland herschapen; niet alleen levert het nu een' schat van koren op, maar ook wordt er met het beste gevolg koolzaad verbouwd, 't welk vooral ook dit jaar uitmuntend heeft geschud, in verhouding van den kleigrond, dewijl het 20 tot 26 mudden van het bunder heeft opgebragt; zelfs zegt men dat een heer 32 mudden van het bunder zoude hebben gewonnen, 't welk misschien niet op de polders zal geschied zijn.

Reeds lang heeft men het plan gehad watermolens op dat land te doen malen, 't welk echter door sommige eigenaars werd gedwarsboomd, tot voor een paar jaren er één is opgerigt, die de kosten zoo uitnemend beloont, dat het plan gereed is om nog een' tweeden te maken; vóór dien tijd groeide op dat land bijna niets dan russchen. Het is dus voor die landstreek eene belangrijke aanwinst, dewijl de uitgestrektheid moeras, dat nu in een' vruchtbaren bodem herschapen is, misschien 400 à 500 bunders bedragen zal.

— In den avond van Donderdag l.l., omstreeks half tien, heerscht wederom boven deze stad en provincie een zwaar onweder; vergezeld van zware stortregens, dat bijna één uur lang onafgebroken heeft voortgeduurd; den bliksem en donderslagen volgden elkander spoedig op. Wij hebben het geluk, geene ongelukken uit deze stad te kunnen vermelden; — doch uit de provincie wordt dienaangaande nog al iets medegedeeld. In het noordelijk gedeelte dezer provincie heeft dit onweder in erge mate gewoed, vooral te Eenrum en naburige plaatsen, en zijnde in eerstgenoemde, door den zwaren hagel aldaar gevallen, meer dan 150 glasruiten verbrijzeld.

— Bij het plaats gehad hebbend onweder op Donderdag avond l.l. is de bliksem in eenen boom geslagen, staande achter de Israëlietische synagoge te *Veendam*, tijdens de godsdienstoefening plaats had. Uit de synagoge komende, zag men dat alle de bladeren van boven tot beneden verzengd waren. — Van meerdere ongelukken heeft men tot dusverre niets vernomen.

— In de afgeloopen week had men te *Warfhuizen* en in de omtreken bijna dagelijks donder en bliksem, en op Donderdag den 5den dezer, des morgens ongeveer te vijf uur, woedde aldaar eene hevige hagelbui, waardoor verscheidene glasruiten, in sommige huizen 7 a 8, werden verbrijzeld en gescheurd. Ook eenige stukken koolzaad, haver en tarwe hebben hierdoor aanzienlijk geleden.

— Men verneemt met veel genoegen, dat door den weleerw. heer A. VAN ECK, emeritus-predikant te Wijhe, bij testamentaire dispositie o. a. aan het Instituut voor Doofstommen is gemaakt een legaat van *f* 1000.

— Algeloopen Zaturdag werd te *Middelstum* de jaarlijksche harddraverij gehouden; — de prijs, zijnde een briljante zilveren tabakspot en komfoor, werd behaald door het zwart merriepaard *de Lietze*, toebehoorende aan den heer H. VAN LOON, te Harlingen, bereden door den pikeur REITSMA, van Dragten; terwijl de premie, zijnde zes zilveren messen, ten deel viel aan het zwart merriepaard van den heer mr. M. CLANT BINDERVOET, van Groningen, bereden door den pikeur L. KLAMER, van Niekerk.

— Ter gelegenheid der jaarmarkt, werd den 5den dezer te Buitenpost de jaarlijksche harddraverij gehouden. Tot prijs en premie waren uitgeloofd twee stukken gewerkt zilver, te zamen ter waarde van *f* 130.00. — De prijs is behaald door het zwart merriepaard *de Goede*, toebehoorende aan den heer mr. M. CLANT BINDERVOET, van Groningen, bereden door den pikeur L. KLAMER, van Niekerk, en de premie door het zwart ruinpaard van den heer VAN DER WERFF, van Twijsel, prov. Vriesland, bereden door den pikeur R. BOERSEMA, van Grijpskerk.

— Men verneemt, dat den 15den dezer maand van *Zwartsluis*, en den volgenden dag van *Groningen*, zal aanvangen de onlangs aan de Zwolsche stoomboot-maatschappij geconcessioneerde diligencedienst tusschen die beide plaatsen. Met bijzonder goed ingerigte, gemakkelijke diligences zal die onderneming worden uitgevoerd door de diligenceondernemers de heeren VISSER en KIESBRINK, te Zwolle.

Het vertrek uit *Groningen* over *Assen* en *Meppel* naar *Zwartsluis* is bepaald op 's avonds *half twaalf*; — het vertrek uit *Zwartsluis*, vijftien minuten na de aankomst der stoomboot. — De prijzen der doorloopende kaarten uit *Groningen* en *Veendam*, — *vice versa*, op de stoombooten der maatschappij, zijn lager gesteld dan van eenige andere met *Diligencediensten* verbondene stoomboot-maatschappij der Zuiderzee. Deze route en dagelijksche correspondentie is vooral voor het reizende publiek uit de provinciën *Groningen* en *Drenthe* van het grootste belang; zij opent naar Holland den goedkoopsten, kortsten en zeker meest gemakkelijken weg, die van af *Groningen* zonder eenig oponthoud binnen vijftien uren wordt afgelegd, terwijl de vaart over de Zuiderzee naauwelijks zes uren duurt.

Wij maken het reizende publiek op de daarstelling dezer nieuwe doorloopende diligencedienst opmerkzaam, die gewis met de daaraan *direct* verbondene stoombootvaart, eene groote aanwinst mag worden genoemd, om bij te dragen tot de meerdere vervulling der billijke eischen, die in deze tijden van snellen voortgang aan de openbare middelen van vervoer algemeeen worden gedaan.

— Naar men uit *Zwolle* verneemt, is men te 's Hage thans bezig met de voorstellen over de inrigting der gemeente-begrootingen, zoodat die nieuwe modellen spoedig verwacht worden.

— Uit *Emden* wordt ons geschreven, dat het aantal badgasten op *Norderney* dit jaar zeer aanzienlijk is, daar tot den 2den dezer bereids 1250 personen op de lijsten waren ingeschreven.

Kerknieuws.

Op den 6den Augustus werd door den primarius collator *E. H. Ellens*, landbouwer te Warfhuizen, tot predikant aldaar benoemd, de weleerw. zeer gel. heer *J. Marissen van Loon*, predikant op het Hoogezand, zeer tot genoegen der gemeente.

Door Z. M. den Koning is den 19den Julij geapprobeerd de beroeping, door de gemeente van Losdorp uitgebragt op ds. *H. E. Gravemeijer*, pred. te Onstwedde.

— Ds. *de Blaauw*, leeraar bij de Herv. gem. te Hoorn, heeft het beroep naar Leiden aangenomen.

— Te Dordrecht is met eenparige stemmen beroepen, de weleerw. zeer gel. heer *H. J. van Gruting*, pred. te Leerdam.

OUDEWATER, 3 Augustus. Doordien ds. *Nachenius*, te Sassenheim, mede voor het op zijn weleerw. uitgebragt beroep heeft bedankt, is heden door den breeden kerkeraad der Hervormde gemeente alhier, op nieuw geformeerd een twaalftal, waaruit onmiddelijk is opgemaakt het onderstaande zestal predikanten: *van Ameron*, te Herwijnen; *van Anrooy*, te Briels-Nieuwland; *Dielh*, te Lichtevoorde; *Kits van Heiningen*, te Rijsoord; *van Toorenenbergen*, te Polsbroek, en *van Tricht*, te Herwenen.

— Ds. *Nachenius*, th. dr. en pred. te Sassenheim, heeft het beroep naar Maassluis (klass. Rotterdam) aangenomen, en bedaukt voor het beroep naar Oudewater.

— Tot predikant bij de Remonstrantsch Gereformeerde gemeente te Moordrecht is beroepen de proponent *P. A. de Génestet.*

— Tot predikant bij de Herv. gemeente te Muiderberg (klassis Amsterdam) is beroepen de kandidaat *A. J. de Koning*, en te Watergang (klassis Edam) ds. *A. F. Gerlach*, thans te St. Philipsland.

— Den 1sten Aug. j.l. werd ds. *G. H. Deddens* te Ten Boer bevestigd door ds. *J. H. Wind*, met eene rede over Hebr. XIII: 17. De bevestigde aanvaardde zijne bediening met eene rede over 2 Cor. III: 5 en 6.

— Bij de Chr. Afg. gemeente te Marum is beroepen de weleerw. heer *E. J. Seeger*, pred. te Bedum.

— Den 25sten Julij werd ds. *S. H. Coldeweij*, van Borkulo, te Marum en Noordwijk (klass Groningen) als herder en leeraar bevestigd door ds *J. D. Maaldrink*, pred. te Geesteren, met eene leerrede over 2 Kor. IV: 13. De bevestigde sprak naar aanleiding van 2 Kor. IV: 5.

— Ds. *H. J. Spijker*, te Amsterdam, geeft in *de Morgenster* berigt omtrent de oprigting van een *theologisch seminarium ten dienste der vrije Schotsche kerk in Nederland.*

— Den 4den dezer is te Amsterdam de 17de algemeene kerkelijke vergadering der Herstelde Evang. Luthersche Kerk, bij afwezigheid van Z. Exc. den minister van Financiën, voorloopig belast met het bestuur van het departement der Herv. Eeredienst, als ook van den secretaris-generaal bij het departement, geopend door den eerw. heer *T. C. C. Everts*, pred. te Enkhuizen, als voorzitter.

Correspondentie.

v. B. oordeelt, dat in de zaak in kwestie tusschen de heeren HOUWING en TEENSTRA de thermometer-schalen het duidelijk maken, bijna *zonder* redenering.

REAUM. toch plaatst 0 waar FAHR. 32 teekent. Nu wordt dezelfde ruimte (op 't plaatje) door REAUM. in 80 deelen verdeeld en door FAHR. in 212

af ... 32

rest 180 deelen; dus

80 REAUM. = 180 FAHR.

of.... 8 REAUM. = 18 FAHR.

...... 4 REAUM. = 9 FAHR.

of.... 1° R.: 1° F. = 9: 4.

De prijsvragen uitgeschreven op de algemeene vergadering van het genootschap: ter bevordering van nijverheid, gevestigd te *Onderdendam*, zullen in ons volgend nommer worden opgenomen.

ZEETIJDINGEN.

GRONINGEN, 9 Augustus. Den 6den dezer is van hier vertrokken het nieuwgebouwde kofschip *Geziena Reina*, groot 115 ton, kapt. R. SAP, van Veendam, gaande op avontuur.

Binnengekomen te Amsterdam den 5 Aug., kapit. *Lever* Elsina Catharina, van Londen. — Te Texel den 4 Aug., *de Winter* Catharina en *Forma* Frouke, beide van Londen; *Zoutman* Geertruida, van Grimsbij; den 5den *Prins* Roelfina en *Poort* Dirkje, beide van Londen; *Koning* Gesina, van Liverpool naar Petersburg, als bijlegger, heeft de reis voortgezet; den 6den *Fekkes* Tjallinga Aurelia, van Londen; *Huizinga* Margretha en *Vlas* Hendrika, beide van Londen. — In het Vlie den 3 Aug., *Singer* Annette, van Archangel; den 4den *Dolles* Ceres, van Newcastle: *Lodewijks* Alberdina, van Petersburg; *de Boer* Lamina, van Osterrisöer; den 5den *Kolk* Jonge Bol, van Riga; *Dekker* Epimachus, van Dantzig; *van der Zee* Jonge Albert, van Krageroe; *Rozenbeek* Roelina, van Christiansand. — Te Helvoet den 4 Aug., *Hazewinkel* Johanna Petronella, van Riga; den 6den *Kramer* Vier Gebroeders en *Orsel* Egberdina Schuringa, beide van Archangel. — Te Brielle den 6 Aug., *Prins* Lammechina, van Stockholm. — Te Saramacca den 28 Aug., *Eeftinck* Jeantine, van Amsterdam. — Te Nickerie den 4 Julij, *Fijn* Ida Wubbina, van Amsterdam. — Te Genua den 30 Julij, *Schuur* Alida Elisabeth en *Hubert* Juffer Annette, beide van Amsterdam. — Te Nizza den 27 Julij, *Kraan* Annetta Fossina, van Amsterdam. — Te Nantes den 3 Aug., *Thaden* Catharina Alegonda, van Dantzig. — Te Ostende den 3 Aug., *Meijer* Wubbina Catharina; van Londen. — Te Londen den 3 Aug., *de Winter* Margaretha, van Dantzig; den 4den *Mooi* Winschoterzijl, van Amsterdam; *Croes* Jonge Reintje, van Workum. — Bij Deal den 24 Julij, *Kleijn* Hendrika, van Lissabon naar Petersburg. — Te Cardiff den 1 Aug., *Eeltjes* Edouard Marie, van Amsterdam. — Bij Dartmouth den 1 Aug., *Muller* Antje Brons, van Cadix naar Wijburg. — Te Falmouth den 3 Aug., *Mulder* Harmonie, van Marseille. — Te North Shields den 2 Aug., *Keijer* Jantje Hillegonda, van Groningen. — Te Dundee den 1 Aug., *Dik* Meinkina, van Memel. — Te Hamburg den 5 Aug., *Riebeling* Catharina Margaretha, van Amsterdam; den 6den *Thaden* Johanna Friederika, *Mulder* Feika Jantina en *Popken* Wilhelmine, van Londen; *Mulder* Jonge Hendrik, van Brussel. — Te Bremerhaven den 4 Aug., *Giesen* Catharina, van de Oostzee; *Visser* Henriette, van Bremen. — Te Brunshausen gepasseert den 6 Aug., *Lindeboom* Gesina, van Aberdour; *Mulder* Vrouw Jantina, van Hartlepool; *Schoon* Engelina, van Harwich. — Te Cuxhaven den 5 Aug., *de Vries* Maria, van zee. — Te Randers den 26 Julij, *Plukker* Hendrik, van Harlingen. — Te Hadersleben den 26 Julij, *Scholtens* Hendrika, van Bremen, den 30sten dito naar Koppenhage verzeild. — Te Swinemunde den 31 Julij, *Swiers* Anna Maria, van Leith; den 1 Aug., *Zeven* Concordia, van Sunderland, *Wilkens* Hiliechiena Karsiens, van Glasgow; *Altena* Hendrika Margrietha, van Londen. — Te Bergen den 27 Julij, *Hoveling* Avontuur en *Douwes* Isabella, beide van Amsterdam. — Te Wolgast den 2 Aug., *de Boer* Tweelingen, van Bremen n. Stettin. — Te Dantzig den 31 Julij, *Mooij* Tiessina, van Amsterdam. — Te Pillau den 31 Aug., *Kuitze* Jonge Wicher en *Kroon* Catharina Hendrika, beide van Amsterdam; *Sluiter* Jacomina en *Schaap* Alida Elzelina, beide van Hamburg; den 1 Aug., *Meeter* Vertrouwen, van Aberdour. — Te Rendsburg den 2 Aug, *Post* Afina, van Dantzig naar Londen; den 3den *Boiten* Catharina Elisabeth, van Hartlepool naar Lubeck; den 5den *Gnodde* Jonge Jan, van Bremen naar Dantzig; *Bekkering* Catharina Annechina, van Bremen naar Hadersleben; *Woudstra* Jonge Kerst, van Bremen naar Koningsbergen; *Emmelkamp* Annechina, van Newcastle naar Stettin; *Hazekamp* Vriendschap, van Bremen naar Stettin. — Te Tonningen den 3 Aug., *Wolkammer* Eenige Broeder, van Harburg naar Dantzig; *Karsies* Onderneming, van Hamburg naar Stockholm; den 4den *de Jong* Jantina, van Hamburg naar Koningsbergen; *Bontekoe* Vrouw Geertruida, van Hamburg naar Dantzig; *Kamminga* Drie Gebroed. Sikkens, van Hamburg naar Petersburg.

Binnengekomen te Texel den 7 Aug., kapit. *Drewes* Afina Hillechiena, van Napels; *Puister* Antje, van Bajonne; *van der Woude* Vrouw Dieuwke, van Londen. — In het Vlie den 6 Aug., *Dekker* Alida, van Newcastle; *Smit* Annechina Engelina, van Dantzig. — Te Helvoet den 7 Aug., *Roozenbeek* Reinauw Engelkens, van Girgenti. — Te Brouwershaven den 6 Aug., *de Grooth* Maria Reifina, van Grigenti naar Dordrecht. — Te Vlissingen den 6 Aug., *de Groot* Sieka, van Livorno. — Te St. Nazaire den 3 Aug., *Naatje* Alberdina Edzina, v. Petersburg. — Te Cardiff den 5 Aug., *Nieboer* Hendrika, v. Dublin. — Te Liverpool den 5 Aug., *Kwint* Hendrika, v. Belfast. — Te North Shields den 5 Aug., *Moesker* Susanna, v. Schiedam.

Zeilklaar te Saramacca den 6 Julij, kapit. *Franken* Goede Verwachting, naar Amsterdam. — Te Londen den 2 Aug., kapit. *Huizinga* Margaretha, naar Amsterdam; den 3den *van der Wijk* Annechiena, naar Dantzig; *Legger* Marchiena, naar Elseneur; den 4den *Stomp* Antje Jansen, naar Petersburg; den 5den *Jaski* Catharina Johanna, naar Singapore. — Te Archangel den 12 Julij, *Bakker* Mina en Willem, naar Rotterdam; den 14den *Veeling* Hermanna, naar Groningen; *Karsijns* Landman, naar Harlingen; *Patje* Ynske Wildervank, naar Delfzijl; den 16den *Amsinga* Alida Jacoba, naar Amsterdam; den 17den *Jonker* Salandt, naar Zwolle; *Oldenburger* Hendrika Margarietha, naar de Zaan; *Fenenga* Clara Dorothe, naar Hamburg; *Prins* Hillechiena, naar Peterhead; den 18den *de Boer* Helena Catharina, naar Amsterdam; den 21sten *van Duinen* Alkanna Elisabeth, naar Rotterdam; den 22sten *Visser* Zephyr, naar de Zaan.

Vertrokken van Amsterdam den 3 Aug., kapit. *Hensema* Ida Berendina, naar Londen; *Smit* Anna Jantina, naar Riga; den 4den *Visser* Eliza, naar Suriname; *de Boer* Gezina, naar Petersburg; *Dirks* Vrouw Zwaantje, naar Hamburg; *Spijkman* Maria Johanna, op avontuur; den 5den *Visser* Vriendschap, naar Riga; *Jonker* Thia, naar Bergen; den 7den *Esbra* Elisabeth, naar Flensburg, *Zwaal* Gijsbert Jan, naar Fredrikstad. — Van Texel den 5 Julij, *Kempema* Jonge Sippe, naar Londen; den 6den *Giezen* Nijverdal; naar Dundee. — Uit het Vlie den 3 Aug., *Teensma* Aukjen, naar Petersburg; *Ebes* Grietje, naar Memel; *Onnes* Johanna Geertruida, naar Koppenhage; *Kuiper* Vijf Gezusters, naar Aarhuis; *Visser* Ceres, naar Bergen; *Boon* Jacoba; Hazewinkel, op avontuur; den 4den *de Jong* Goede Verwachting, naar Osterrisöer; *Ruibing* Elsina Catharina, op avontuur; den 5den *de Boer* Verwachting, naar Schotland; *de Boer* Gezina, naar Petersburg; *Smit* Anna Jantina, naar Riga; *Wijbes* Vriendschap, naar Pillau. — Van Helvoet den 6 Aug., *Doekes* Newa, naar Petersburg. — Van Brielle den 5 Aug., *Stuurman* Rudolph, naar Bergen. — Van Maassluis den 5 Julij, *Tolner* Courier, naar Nantes. — Van Belfast den 2 Aug., *Kleijn* Alida Margaretha, naar Dantzig; den 3den *Kwint* Hendrika Gesina, naar Dumberton. — Van Hartlepool den 3 Aug., *Doekes* Alida Giezen, naar Elseneur. — Van Bremerhaven den 31 Julij, *Gnodde* Jonge Jan, naar Dantzig; den 2 Aug., *Puister* Imke Giezen, naar Christiansand; *Bakker* Vrouw Jantje, naar Sappemeer. — Van Kiel den 5 Aug., *Kramer* Anna Christina, naar Rostock. — Van Travemunde den 5 Aug., *Hazewinkel* Jantina, naar Rugenwalde; *Ketelaar* Engelina, naar de Oostzee. — Van Swinemunde den 3 Aug., *Brugma* Nina Burhoven, naar Engeland. — Van Colberg den 25 Julij, *Nagel* Maria, naar Koppenhage. — Van Stolpemunde den 30 Julij, *Folders* Weldaad en *Klontje* Meinsina, beide naar Holland. — Van Greifswald den 29 Julij, *Hazewinkel* Arendina, naar Wisboach. — Van Warnemunde den 3 Aug., *Bleeker* Hendrika Jacomina, naar Hamburg. — Van Swinemunde den 1 Aug., *Eilts* Udonia, naar Londen. — Van Dantzig den 30 Julij, *Siccama* Eeltje, naar Bordeaux; den 2 Aug., *de Jonge* Sicolina Hoottes, naar Amsterdam. — Van Croonstad den 28 Julij, *Smit* Arendina, naar Newport. — Van Tonningen den 1 Aug., *Gnodde* Sophia, van Middelfahrt naar Engeland; den 2den *Rasker* Hermina Gezina, van Dantzig naar Zwolle; den 3den *Bakker* Jonge Tijs, van Elbing naar Rotterdam; den 4den *Zegers* Catharina, van Rendsburg naar Elsfleth.

Vertrokken uit het Vlie den 6 Aug., kapit. *van Deest* Hendrika, n. Stavanger; *Kuijper* Vriendschap, n. Frederikstad; *Tillema* Ondernemiug, n. Noorwegen; *de Jong* Goede Verwachtig. n. Osterrisoer. — Van Maassluis den 7 Aug., *Pijbus* Hoop en Verwachting, op avontuur.

ZOUTKAMP, 8 Aug. Binnengekomen den 4 Aug., kapit. *Jager* Jeanne Agatha, van Archangel.

Vertrokken den 7 Aug., kapit. *Ricke* Alexandrine, n. Papenborg.

Zeilklaar den 6 Aug., kapit. *Mulder* Marchina Catharina, op avontuur; *Sap* Gesina Rena, naar Newcastle; den 7den *van der Borg* Geerdina, naar Gloucester; *Johns* John en *de Jonge* Jantina, beide op avontuur, alle 5 onder Oostmahorn geankerd.

Het berigt, voorkomende in ons nommer van den 3den dezer, dat het schip Fennechiena, kapit. *Puister*, door tegenwind niet in zee is kunnen gesleept worden, is bij onderzoek bevonden onjuist te zijn.

DELFZIJL, 8 Aug. Binnengekomen den 5 Aug., kapit. *Pot* Renske, van Fredrikstad; *Pekelder* Grietje, *Puister* Maria, den 6den *Pronk* Harmanna, *Siemers* Geziena en den 7den *Barghoorn* Vrouw Trientje, alle 5 van Emden.

Vertrokken den 5 Aug., kapit. *Vrijman* Jantjetina, naar Baltrum; den 6den *van der Werff* Alida Gezina, naar Noorwegen; *Walker* Fides, naar Newcastle.

TERMUNTERZIJL, 8 Aug. Binnengekomen den 5 Aug., kapit. *Boswijk* de Vr. Hendrika, van Noorwegen; den 6den *Pasman* de Vr. Elisabeth, van Steenhuizerzijl; *Bakker* Jantje, van Oldenburg.

Vertrokken den 1 Aug., kapit. *Burman* de Vr. Geziena, naar Leer; den 2den *Meiners* de Vr. Janna, naar Oldenburg; *Legger* Geerdina en den 3den *Boswijk* Henderika, beide naar Noorwegen; den 5den *Burman* Geziena, naar Leer; den 6den *de Vries* de Vr. Anna en *Klokgieter* Magaretha, beide naar Nordernelj; *Bieze* Sophia, naar Norden; *Pasman* Maria, naar Leer; den 7den *Visser* Trijntje, op avontuur; den 8sten *Kraan* Vriendschap en *Dik* de Vier Gezusters, beide naar Noorwegen.

HARLINGEN, 1 Aug. Binnengekomen den 1 Aug., kapit. *Ruiten* Antje, van 't Nieuwediep; den 4den *de Boer* Lamina, van Osterrisöer; den 5den *van der Veer* Twee Gebroeders, van Stockton; *van der Zee* Jonge Albert, van Krageroe; den 6den *Korter* Riga, van Riga; den 7den *Kok* Noordster en *Brouwer* Elsiena, beide van Noorwegen.

Vertrokken den 2 Aug., kapit. *Onnes* Johanna Geertruida, naar Pruissen; *Ebes* Grietje, naar Memel; den 3den *Kuipers* Vijf Gezusters, naar Denemarken; den 5den *de Boer* Verwachting, naar Schotland; *Tillema* Onderneming, naar Noorwegen.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN, welke de Sond gepasseerd zijn.

1 Aug. Dik, Jantina Annechiena, v. Riga n. de Maas, m. gerst.
2 —— Lange, Gesiena, v. Dantzig n. Perth, m. tarwe.
Bakker, Jonge Tjammink, v. Dantzig n. Londen, m. hout.
Stuitje, Christ. Johanna, v. Narwa n. Purmerend, m. deelen.
Potjer, Geertruida Jacoba, v. Narwa n. Duinkerken, m. vlas.
Arnold, Gesina, v. Hamburg n. Petersburg, m. koffij.
Hansen, Meta, v. Newcastle n. Wismar, m. steenkolen.
3 —— Flik, Geerdina Beerta, v. Petersb. n. Amst., m. rogge.
Hazewinkel, Delia, v. Petersb. n. Dordrecht, m. hennep.
Schut, Jacob Synes, v. Memel n. Antwerpen, m. deelen.
Smidt, Hebe, v. Hernösand n. Gibraltar, m. hout.
Jongebloed, Attiia, v. Stralsund n. Londen, m. tarwe.
Brouwer, Antina, v. Riga n. Amsterdam, m. lijnzaad.
Bekkering, Ulricke, v. Petersburg n. Amst., m. rogge.
Ahrens, Cath. Maria, v. Memel n. Exmouth, m. hout.
Sprik, Grietina Hilleg., v. Petersb. n. Holland, m. rogge.
Hazewinkel, Arend. Harmina, v. Stralsund n. Wisbeach, m. gerst.
Helmers, 4 Gezusters, v. Memel n. Woudsend, m. hout.
4 —— Pot, Cath. Elisabeth, v. Riga n. Edam, m. hout.
Zwaal, Gysbert Jan, v. Dantzig n. Amsterd., m. ijzer.
v. d Veen, Joh. Geziena, v. Narwa n. Purmerend, m. hout.
Drewes, Tjakkien, v. Neustadt n. Newcastle, m. gerst.
Oostervink, Pieter, v. Dantzig n. Edam, m. hout.
Eilts, Udonia, v. Stettin n. Firth of Forth, m. tarwe.
Wortelboer, Amsterdam, v. Dantzig n. Amst., m. tarwe.
Kuper, Johannes, v. Riga n. Hull, m. lijnzaad.
Boeling, Alida, v. Dantzig n. Amsterdam, m. tarwe.
de Vries, Theodor, v. Dantzig n. Grangem., m. tarwe.
Brugma, Nino Burhoven, v. Stettin n. Hull, m. tarwe.
Meyer, Robert, v. Stettin n. St. Malo, m. hout.
Franken, Johanna, v. Riga n. de Maas, m. rogge.
Smith, Engelina, v. Riga n. de Maas, m. gerst.

De Wind den 1 Aug. O., N.N.O, N.W.; den 2den W.N.W., N.N.W., W.N.W.; den 3den Z.W., Z.; den 4den Z.O.; den 5den W.

SCHEEPSVRACHTEN.

DANTZIG, 2 Aug. De graanverschepingen waren de vorige maand zeer onbeduidend en de vrachten laag; voor hout was meer aanvraag: naar Londen 13 sh. 6 d. à 15 sh. per lading balken, 2 sh. 6 d. à 2 sh. 9 d. per qr. tarwe, naar Amsterdam *f* 16 à *f* 17 per last rogge.

PILLAU, 2 Aug. De begeerte naar schepen voor Holland is sterker geworden en de bevrachting derwaarts, die *f* 15 was per last rogge, tot *f* 17 met extra-douceur gestegen.

STETTIN, 2 Aug. Gesloten: naar Londen 2 sh. 1½ d. à 3 d.; de westkust van Engeland 2 sh. 9 d per qr. tarwe; Amsterdam *f* 17½ en 1 dukaat per 10 last voor 2000 kilo olie; Termunterzijl *f* 12 voor eiken hout.

ODESSA, 23 Julij. De bevrachtingen gaan traag van de hand, naar Amsterdam of Harlingen is bewilligd 60 sh. 6 d. per T. T.

BROODZETTING, ENZ.

MAANDAG, 9 Augustus 1852. GEENE VERANDERING.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN ENZ.

GRONINGEN, 6 *Augustus.*

TARWE.		Zw. Zand	64 ℔ *f* 4,35	Bl. Voer,	36 ℔ *f* 2,30
Oude Bak	70 ℔ *f* 6,80	Veen	64 » » 4,20	Bl. Voer	38 » » 2,45
Oml.	68 » » 5,80	»	66 » » 4,50	»	40 » » 2,60
»	70 » » 6,30	N. GERST.		Zw. Voer	» »
»	72 » » 6,80	Winter	56 ℔ *f* 3,65	»	38 » » 2,30
» Old.	68 » » 5,55	»	58 » » 3,90	»	40 » » 2,45
» »	70 » » 6,05	»	60 » » 4,20	»	42 » » 2,65
» »	72 » » 6,55	Zomer	» »	BOONEN.	
N. ROGGE.		»	» »	Paardeb. *f* 5,25,35	
N. Inl.	64 ℔ *f* 5,00	Knobbe	60 » » 3,80	ZADEN, ENZ.	
» »	66 » » 5,40	»	62 » » 4,10	Gr.Gortp.m. *f* 6,¼ à *f* 7,20	
» »	68 » » 5,80	N. HAVER.		Par. 100 N. ℔ *f* 9¼ *f* 12¼	
» »	70 » » 6,20	Dikke	38 ℔ *f* 2,35	O.d. Koolz. *f* 8,75/9¼.40	
» »	» »	»	40 » » 2,50		puik 50
N. BOEKWEIT.		»	42 » » 2,65	Oml. dito *f* 8,75 tot *f* 9,25	
Gr. Zd.	62 ℔ *f* 4,25	»	44 » » 2,70		40,50, puik 60
» »	64 » » 4,55	»	46 » » 2,85	Raapol. p.v. *f* 29	
» »	66 » » 4,85	»	48 » » 3,00	Prijs der Boter	
				1e soort ¼ Ton	*f* 26¼
				2e „ »	*f* 24¼

Tarwe is een doen. — Rogge en Boekweit prijshoudend. — Gerst weinig aan en wel zoo aangenaam. — Dikke Haver stil, Zwarte Voer iets hooger verkocht. — Boonen en Gort slap. — De aanvoer van Koolzaad bedroeg heden 750 a 800 lasten, ongelijk van kwaliteit, hetwelk tot iets lagere prijzen slepende afging.

AMSTERDAM, 6 *Augustus*. Tarwe ter verzending en cons. iets hooger met goeden handel: 128 ℔ witb. Pools. *f* 282; 128 ℔ Wismar *f* 254. In cons.: 130 ℔ Pools. *f* 290; 127, 128 ℔ dito *f* 280; 128, 129 ℔ dito *f* 283; 125 ℔ Rostocker *f* 252; 121 ℔ Vries. *f* 198. — Rogge bij partij ruim prijsh. ter cons. en speculatie: 122, 123, 125, 126 ℔ Pruis. *f* 178, *f* 180, *f* 184, *f* 186; 122 ℔ j. Petersb. *f* 172; 115 ℔ o. gedr. *f* 155. —

Gerst in een doen; 106 ℔ j. Vries. Wr. *f* 138 aan den molen te leveren. — Boekweit in een doen, 120 ℔ puike Vries. *f* 185 aan de Zaan. Koolzaad dadelijk 1 p. vl., op levering ½ p. vl. lager; n. N. Holl. 56 p. vl.; n. Polder 47 p. vl.; op 9 vat in Oct. 54½ p. vl.; Nov. 65 p. vl.; April 56½ p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Van Kanariezaad werd deze week weinig gestelds aangeboden, voor 500 mud puike kwaliteit werd op levering te vergeefs *f* 7,75 ter speculatie geboden en zelfs tot iets hoogeren prijs was deze hoeveelheid moeijelijk te bekomen. — Raapolie dadelijk en op levering weder flaauwer, bleef echter op levering op het laatst iets vaster, op 6/w. *f* 30,75; Vlieg. *f* 29,75; Sept. *f* 30,25; Oct. *f* 31 a 25—31.25; Nov. *f* 31,50 a 75—31,75; Dec. *f* 32,25; Mei *f* 33,25 a 50. — Lijnolie op 6/w. *f* 31,25; Vlieg. *f* 30,25. — Hennepolie op 6/w. *f* 39; Vlieg. *f* 38.

LONDEN. 4 *Aug.* Het weinige, dat van inl. Tarwe ter markt was, vond koopers tot dezelfde prijzen van vorigen marktdag; het artikel is iets vaster, ten gevolge van geruchten van gedeeltelijke beschadiging van het gewas door roest. Gerst nagenoeg hetzelfde. Haver ging tot de notering van l.l. Maandag tamelijk grif van de hand. Boonen en Erwten souteneerden ten volle de vorige koersen.

LONDEN, 6 *Aug.* Van inl. Tarwe was heden weinig aangevoerd en daar het weder onbestendig is geworden, zoo bedongen de houders gemakkelijk iets meer geld. Vreemde werd 1 sh. hooger betaald. Gerst en Haver werden hooger gehouden. Boonen en Erwten souteneerden de notering van l.l. Maandag.

Aan de Veemarkt waren de vorige prijzen niet gemakkelijk te bedingen.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 7 *Aug.*

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 63⅛, 63¼, 63⅞; Dito Dito 3 pCt. 76; Dito Dito 4 pCt. 96¼, 96 7/16, 96 7/16; Handelmaatsch. 4½ pCt. 125; Aand Holl. Spoorw.-Maatsch. 83; Maatschappij van Weld. 4 pCt. 89. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 52⅞. — FRANKRIJK, Oblig. 3 pCt. 70⅛, 70 1/16, 70 1/16. — SPANJE, Onbep. St. 1 pCt. 22 1/16, 22¼, 22 3/16; Dito 3 pCt. 49¼; Dito Binnenl. a 6/m. 3 pCt. 44¼, 44⅛, 44 3/16. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. 40 3/16, 40 3/16, 40 3/16; Dito Dito 4 pCt. 37⅛, 37⅛, 37 3/16.

RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 108½, 108¼; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 106⅝; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 97½; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 92½. — OOSTENRIJK, Metalliek 5 pCt. 77½, 77 11/16; Dito Nieuwe 2½ pCt. 40½, 40 3/16; Dito Nieuwe 5 pCt. 90½, 90¼, 90¼; Metall. La. B. 5 pCt. 90⅛, ¼, ¼; Weenerb. bij *Goll en Co.* 5 pCt. 88⅜, ½; Dito 4 pCt. 68; Amerik. Bank-Actiën 4½; Nieuwe Mexik. 26 15/16, 27⅛, 27⅛; Gren. 2 pCt. 21⅞, 22; Dito Uitg. 9 3/16; 2½ pCt. Met. 1851 40½, ¼.

Onze fondsenmarkt, die heden aanvankelijk, op de aanhoudende daling der Fransche fondsen te Parijs, wederom in eene flaauwe stemming opende, is later, ten gevolge van onderscheidene inkoopen, welke zoowel in binnenl. als buitenl. effekten zijn bewerkstelligd, williger gebleven, en de prijzen blijven over het algemeen nagenoeg als gisteren. — In Integralen en Portug., die zelfs iets hooger dan gisteren sluiten, alsmede in Spaansche en Oostenr., was de omzet vrij geanimeerd.

Gr. Onb. St. 2 pCt. 21; N. Mex. 3 pCt. Onbep. St. 25⅛, ¼, ⅛.
Koers van het Geld: Beleening 2½, Prolong. 2½, Disconto 2 pCt.
Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 63⅜; Spaansche 1 pCt. 22 3/16; Binnenl. 3 pCt. 44 3/16; Metall. 5 pCt. 77½; Mex. 26 15/16.

AMSTERDAM, 8 *August.* EFFEKTEN-SOCIETEIT, te 4½ uur.
Integralen 63⅜, 15/16 Spaansche 1 pCts. 22¼. Binnenl. 3 pCt. 44 3/16 Metalliek 5 pCt. 77½. Dito 2½ pCts. 40½. Dito 1851 40 3/16. Dito Nieuwe 5 pCt. La. B. 90½.

Tot de genoteerde koersen vertoonde heden de handel geene bijzondere levendigheid.

ADVERTENTIEN.

LANDHUISHOUDKUNDIGE SCHOOL
te GRONINGEN.

De nieuwe leerkring vangt weder aan op den 15den October 1852. De Kosten zijn, in het Winterhalfjaar, voor *inwonende* Leerlingen *f* 220; voor hen, die voor kost en inwoning zelve zorgen *f* 51. — Personen, die van deze inrigting gebruik willen maken, worden verzocht zich, zoo mogelijk vóór den 10den September 1852 aan te melden bij den Hoogleeraar H. C. VAN HALL, te *Groningen*, of bij den Heer C. RÖMELINGH, te *Haren*, bij *Groningen*. Bij beiden zijn alle andere inlichting verkrijgbaar.

*** Het **BESTUUR** der ***AKADEMIE*** van BEELDENDE KUNSTEN, BOUW-, TOEGEPASTE WERKTUIG- en ZEEVAARTKUNDE, onder den naam ***MINERVA***, brengt bij deze ter kennis van de Belanghebbenden, dat de aanvragen tot **ONDERWIJS**, zoowel voor de **betalende** als voor de **gratis Leerlingen**, van heden tot en met den 25sten Augustus e.k. DAGELIJKS kunnen worden gedaan bij den SECRETARIS van de Akademie, des voormiddags van 10—12 uur; bij wien dienaangaande de vereischte inlichtingen kunnen bekomen worden.

GRONINGEN, 9 Augustus 1852.

Namens het Bestuur voornoemd:
J. H. GEERTSEMA, C.z., *L Sec.*

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Bevallen van eene *DOCHTER* M. VAN DER ZWAAG-ONNES.
GOUTUM, 31 Julij 1852.
Algemeene kennisgeving.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER H. HUISERS, geliefde Echtgenoot van
A. D. BRANDON.
AMSTERDAM, 4 Augustus 1852.
Eenige kennisgeving.

*** ZUIDBROEK, 5 Augustus 1852. Bevallen van een' ZOON A. A. VAN HOUTEN, geliefde Echtgenoot van
Dr. **J. H. BUSCH ADRIANI.**
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van een' ZOON WIBBINA DOUWES, geliefde Echtgenoot van
W. SMITH.
BEERTA, 6 Augustus 1852.

*** Bevallen van eene *DOCHTER* J. DIJKHUIS—RIETEMA.
HOUWERZIJL, 8 Augustus 1852.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van een' ZOON mijne geliefde Echtgenoot CATHARINA UNIKEN.
STADS-KANAAL, 8 Augustus 1852.
JOHS. VAN DER TUUK.

*** Op den 1sten Augustus 1852 overleed te *Beetsterzwaag*, in den ouderdom van 50 jaren en ruim 6 maanden, de Weled. Zeer Gel. Heer JAN POSTHUMUS, F.z, in leven *Med. et Art. Obstet. Doctor*, laatst te *Harlingen* woonachtig. Op uitdrukkelijke begeerte van den Overledene, zullen geene uiterlijke teekenen van rouw worden gedragen.
Eenige kennisgering.

*** Heden overleed, tot onze droefheid, ons jongste Dochtertje HERMINA ANNA MARIA, juist twee maanden oud.
GRONINGEN, 6 Augustus 1852.
W. L. VAN DEVENTER.
T. R. VAN DEVENTER,
geb. **KRUIGER.**

*** Heden overleed ons Dochtertje JETSKELINA MARGARETHA, oud twee jaren en negen maanden.
GRONINGEN, 7 Augustus 1852.
D. WIJTEMA.
J. J. VELTMAN.
Eenige kennisgeving.

*** Heden morgen te 7 uur overleed, tot onze droefheid, ons jongste Zoontje LUICHIEN BEREND, in den jeugdigen leeftijd van slechts zestien weken.
GRONINGEN, 8 Augustus 1852.
B. LIJBERING.
B. LIJBERING,
geb. **OKSEWOLT.**
Familie en Vrienden worden verzocht deze *algemeene* tevens als *bijzondere* kennisgeving aan te nemen.

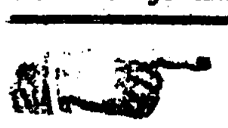
De **VOOGDEN** van ***HEILIGEN-GEEST-GASTHUIS*** te *Groningen* gedenken bij inschrijving aan te besteden: de levering van 2000 Tonnen **BAGGERTURF.** De Voorwaarden liggen ter lezing in het Gesticht, waar de Inschrijvingsbriefjes en Monsters vóór of op den 19den Augustus e.k. moeten worden ingezonden.

De Boekhandelaren Gebr. **CAMPAGNE**, te *Tiel*, hebben uitgegeven en algemeen verzonden:

MARIA MONK,
DE ZWARTE NON.
VERHAAL
van haar lijden en ontmaskering van de zedeloosheid, uitspattingen en misdaden van het Kloosterleven, wier ooggetuige en slagtoffer zij gedurende haar verblijf als novice en non in het klooster te Montreal *in de jaren 1829—1836 geweest is.*
(Met authentieke stukken en de afbeelding der schrijfster.)
Naar het Engelsch door
L. VON ALVENSLEBEN.
Uit het Hoogduitsch.
Prijs *f* 1.10.

THEE.

Was de Heer **W. PAPINK VAN STEDUM** er geheel mede bekend, hoedanig de handel in Thee geschiedt toen Z.Ed. in de rondgezondene Circulaire zoo stoutweg beweerde: dat men in *Holland* **beter als elders** in staat is beste soorten te leveren?

Die bewering gaat niet **zoo algemeen** door; ten minste waar **wij** niet genoodzaakt zijn aan Holl. grossiers of winkeliers soms **eenige stuivers winst per pond** te betalen, maar waar wij, wat den inkoop betreft, **met de Holl. heeren geheel gelijk staan**, is het klaarblijkelijk, — en de ondervinding leert het ons — dat wij veel lager verkoopen kunnen dan iemand, die de Thee uit de tweede of derde hand, *of in pakjes afgewogen*, moet ontbieden.

De Heer VAN ST. verzekert, **als of 't iets heel bijzonders ware**, de Thee nu direct uit Holland te krijgen, en terwijl zulks eene **uitbreiding** of een meer bepaald **toeleggen** op 't artikel zal heeten, volgt uit een en ander toch dat zijne Kalanten **twee** winsten betalen: éêne voor hem zelven, en eene voor den vervaardiger der Pakjes.

Op aandrang van meerdere begunstigers achten wij ons verpligt, om verkeerde gevolgtrekkingen voor te komen, deze bemerkingen tegen den inhoud van meer gemelde circulaire publiek te maken; en, vertrouwende dat men bij eene vergelijking onzer Prijscouranten zal oordeelen, hoe men, **gelijk in andere plaatsen**, ook hier met eenen verkooper van Pakjes te concurreren weet, blijven wij ons bij voortduring beleefdelijk aanbevelen.

GRONINGEN, Augustus 1852.

Gebrs. TER WEE.

VERANDERING in het VAARPLAN
der beide
EEMS-STOOMBOOTMAATSCHAPPIJEN,
den 11den en 12den AUGUSTUS 1852.
UREN VAN AFVAART

	der Stoombooten:				der Barge:	
AUGUSTUS.	Van *Emden* naar *Leer*	Van *Leer* naar *Emden.*	Van *Emden* naar *Delfzijl.*	Van *Delfzijl* naar *Emden.*	Van *Delfzijl* naar *Groningen.*	Van *Groningen* naar *Delfzijl.*
WOENSDAG den 11den	9 uur voorm.	7 uur voorm. / 2 „ namidd.	4½ uur nam.	8 uur voorm.	7½ uur namid.	3½ uur voorm.
DONDERDAG den 12den	8 „ „	3 „ „	5 „ „	6 „ „	8 „ „	1½ „ „

DELFZIJL, 7 Augustus 1852.

C. KRAMER, *Agent.*

HERVATTING der
STOOMBOOT- EN DILIGENCEDIENSTEN
HARLINGEN.

De DIRECTIE maakt bekend dat de Diensten van gemelde STOOMBOOT en DILIGENCE tusschen *AMSTERDAM, ENKHUIZEN, HARLINGEN, LEEUWARDEN* en *GRONINGEN*, **Woensdag den 4den Augustus HERVAT** zullen worden.

Vertrek der Stoomboot:
Van *Amsterdam*, ZONDAG, WOENSDAG en VRIJDAG, 's morgens te 7 uur.
„ *Harlingen*, MAANDAG, DONDERDAG en ZATURDAG, 's morgens te 8 uur.

Vertrek der Diligence:
Van *Harlingen*, direct na aankomst der Stoomboot.
„ *Groningen*, ZONDAG, WOENSDAG en VRIJDAG, 's avonds te 11 uur.
„ *Leeuwarden*, MAANDAG, DONDERDAG en ZATURDAG, 's morgens te 5 uur.

Informatiën zijn te bekomen te *Amsterdam* bij den Heer J. MEIJERINCK, in de *Nieuwe Stads Herberg*, aan het IJ; te *Enkhuizen* bij den Heer H. TOP; te *Harlingen* bij de DIRECTIE; te *Leeuwarden* bij Mejufvrouw de Wedw. L. BEUGELAAR; te *Buitenpost* bij den Heer D. WADMAN, en te *Groningen* bij Mejufvrouw de Wed. J. A. BULSING.

BEKENDMAKING.

IEDEREN **WOENSDAG en ZATURDAG** vaart eene STOOMBOOT van *ROTTERDAM*, om **PASSAGIERS** in 30 à 36 uren naar *LIVERPOOL* over te brengen, alwaar **alle vijf dagen** gelegenheid bestaat om met eene DRIEMAST PAKKETBOOT naar ***New-York*** of ***New-Orleans (NOORD-AMERIKA)*** te vertrekken.

Nadere informatiën op *franko* aanvraag bij den ondergeteekenden Agent

J. A. DE BOER.

ZOLTKAMP, 7 Augustus 1852.

Op Woensdagen den 11den en 18DEN AUGUSTUS 1852,

telkens des voormiddags te 10 uur, zullen, ten Huize van G. A. SCHMIDT, in de N. Boteringestraat, tegenover het Appelstraatje, te *Groningen*, publiek worden verkocht, als: op **Woensdag den 11den Augustus:** 4 stuks **brandvrije**, zeer suffisante **IJZEREN KASTEN**, alle met extra fraaije KUNSTSLOTEN, waaronder 1 LINNENKAST en 1 COMMODE, eene groote partij DUBBELE en ENKELE uitmuntende **JAGTGEWEREN, PISTOLEN** en **KRUIDHOORNS**, alle van de beste fabrijken; wijders beste **SMIDSGEREEDSCHAPPEN** en **MACHINES**. Te bezien op DINGSDAG bevorens van 10—4 uur.

NB. De SMIDSGEREEDSCHAPPEN en MACHINES zijn inmiddels **UIT DE HAND TE KOOP.**

En op Woensdag den 18den Augustus:
5 stuks **brandvrije**, zeer briljante en sterke **IJZEREN KASTEN**, waaronder 2 KASTEN en 3 COMMODES, van het grootste model, met uitnemend sterke en fraaije **KUNSTSLOTEN**; voorts eene aanzienlijke partij **HUISMEUBELEN** en hetgeen verder zal worden gepresenteerd. Te bezien Dingsdags bevorens van 10—4 uur.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

HOUTVEILING,

onder WERKELIJKE HOUTKOOPERS, op ZATURDAG den 14den Augustus 1852, des voormiddags te 11 uur, ten Huize van den Logementhouder G. TER STEEG, te *Delfzijl*, van eene groote partij NOORDSCHE VUREN en OOSTZEESCHE GREENEN HOUTWAREN, bestaande in LAURVIGSCHE-, BREVIGSCHE- en OSTERRUSOËR BALKEN, JUFFERS, ELLINGS, KOLDERS, ENZ.; nieuw aangevoerde STETTINER-, alsmede DANTZIGER- en RIGA GREENEN BALKEN, en verder eene partij VUREN PLANKEN.

NB. Pl. m. 600 stuks MAATS- en OVERMAATS VUREN BALKEN en eene partij GREENEN zullen voetstoots worden verkocht.

Mr. H. J. OFFERHAUS, *Nots.*

TE HUUR,

tegen den 1sten November: Een **HUIS**, aan den Singel, letter B no. 101. Te bevragen bij den Timmerman J. VAN BERGEN, in de Hofstraat.

ZEEUWSCH IJPEN HOUT.

DONDERDAG den 12den Augustus e.k., des morgens te 11 uur, zal, op de Werf van den Molenmaker J. DE HAAN, buiten het Kleinepoortje, alhier, publiek worden verkocht:

Eene bijzonder mooije partij **ZEEUWSCH IJPEN BOOMSTAMMEN.** Van heden af te bezien.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

TE HUUR,

om met NOVEMBER te aanvaarden: 2 **BENEDENKAMERS**, in de Peperstraat, op den hoek van het Papengangje.

TE HUUR:

eene **HALVE TREKSCHUIT**, no. 12, in het Veer van ***Groningen*** op ***Stroobos.*** Te bevragen bij H. PLUIMKER.

De ondergeteekende maakt door deze aan Heeren Liefhebbers bekend, dat hij op nieuw geassorteerd is van fraaije **TENTWAGENS, BAROUCHETTES, HARDDRAVERSCHAISEN, ENZ., ENZ.** Op eene prompte bediening kan gerekend worden

GRONINGEN, 10 Augustus 1852.

E. R. FOKKENS,
Zadelmaker op den Nieuwen Weg.

Bij den ondergeteekende zijn op nieuw ontvangen: Eene groote sortering **nieuwe** en **uitmuntend geconserveerde BESPEELDE FORTE-PIANO'S** en **PIANINO'S** van 6, 6½ en 6¾ octaaf, waaronder uit de beroemde Fabrijken van ***Broadwood, Erard, Souflete***, ens., welke voor de **zuinigste prijzen** kunnen geleverd worden.

H. DE WIT,
in de Turftorenstraat.

TEN KANTORE DER STAATS-LOTERIJ
van S. J. OPPENHEIM,

in wiens collecte der **217de** LOTERIJ de **Hoogste prijs**

van 100,000 GULDENS

is gevallen, — zijn van *heden* af voor de **218de STAATS-LOTERIJ *LOTEN*** volgens PRIJS-COURANT **in koop** en **in huur** te bekomen.

De trekking begint den 30sten Augustus e.k.

BIJ M. M. LÖWENSTEIN,
in de Pelsterstraat,

bij wien in de afgeloopene **217de Loterij** onderscheidene KAPITALE PRIJZEN zijn gevallen, zijn voor deze **eerste klasse** te bekomen: **LOTEN** IN KOOP en IN HUUR.

EXTRA BESTE MELOENEN,

te bekomen bij **J. VROOM**, in de Kleine Rozenstraat.

TE KOOP:

130 kub. Ellen **GEKLOPTE KEIJEN.** Te bevragen bij A. P. BARENDS, te *Hoogezand.*

FAMILY TOOTH POWDER.

Deze **TANDPOEDER** is eene zuivere Compositie uit het Plantenrijk, frisch en aangenaam van smaak. Zij sterkt het tandvleesch, maakt dat de tanden stevig vast zitten, hergeeft hun de paarlwitte kleur der jeugd, bewaart het verglasel, zuivert den adem en verhindert dat aangestoken tanden tot verder bederf overgaan.

De Prijs is 40 c. per Doos.

De Family Tooth Powder is in onderstaande Dépôts verkrijgbaar.

Te *Amsterdam* in het VERKOOPHUIS, te *Assen* bij H. P. A, v. GORCUM, te *Delfzijl* bij A. W. C. KEYZER, te *Groningen* bij G. COPINGA en C. RIKKERS, te *Meppel* bij Mej. A. C. BRANDERHORST, te *Veendam* bij S. SAVENYE, te *Winschoten* bij G. WASMAN, en in de overige Steden des Rijks.

TWEE VERWERSKNECHTEN

kunnen dadelijk Werk bekomen bij
D. WOLDENDORP,
Verwer en *Glazenmaker* te *Winschoten.*

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA